

AMŽINAJAME MIESTE – ĮSIPAREIGOJIMAS ES ATEIČIAI

Šeštadienis, kovo 25 d. (Roma). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Romoje dalyvavo Europos Sąjungos 60-mečio iškilmėse. Kapitolijaus rūmuose, kur prieš 6 dešimtmečius buvo įsteigta Europos Bendrija, 27 ES šalių vadovai pasirašė Romos deklaraciją ir nubrėžė gaires ES ateičiai.

Šalies vadovė pabrėžė, jog Lietuva gerai žino, kokios Europos ji nori. Laisva šalių valia sukurta taikos sąjunga mūsų šaliai ir regionui reiškia saugumą bei gerovę. Žvelgdama į ateitį ES turės keistis, tapti dar modernesne. Todėl šiandien iš Romos siunčiama aiški žinia – 27 ES šalys sutaria dėl savo vertybių, tikslų ir toliau dirba kartu, kurdamos šią ateitį.

Iškilingos ceremonijos metu prisiminta 60 metų Europos Bendrijos istorija – taip pat ir Baltijos kelias, į laisvą Europos tautų šeimą sugrąžinęs Lietuvą bei kitas Baltijos šalis.

ES vadovų pasirašytoje Romos deklaracijoje įtvirtintos 4 pagrindinės bendradarbiavimo kryptys – saugios, klestinčios, socialiai jautrios ir stiprų pasaulinį vaidmenį turinčios Europos link.

ES šalių vadovai Europos Sąjungos 60-mečio iškilmėse.

Italijos Prezidento kanceliarijos nuotr.

Siekdami užtikrinti Europos saugumą, šalių vadovai įsipareigojo stiprinti ES gynybą, bendradarbiavimą su NATO, gerinti ES išorės sienų apsaugą.

Valstybių vadovai taip pat sutarė dirbti kartu užtikrinant Europos žmonių gerovę. Toliau bendromis 27 šalių pastangomis bus stiprinama bendra ES rinka, skatinama

pažanga ir inovacijos, remiamas smulkusis ir vidutinis verslas, kovojama su skurdu ir socialine atskirtimi, užtikrinamas saugus energijos tiekimas.

Visus 6 dešimtmečius buvusi taikos ir demokratijos simboliu pasaulyje, ES ir toliau padės užtikrinti stabilumą Rytų bei Pietų kaimynystėje. Bendrija išlieka atvira visoms Europos valstybėms, kurios

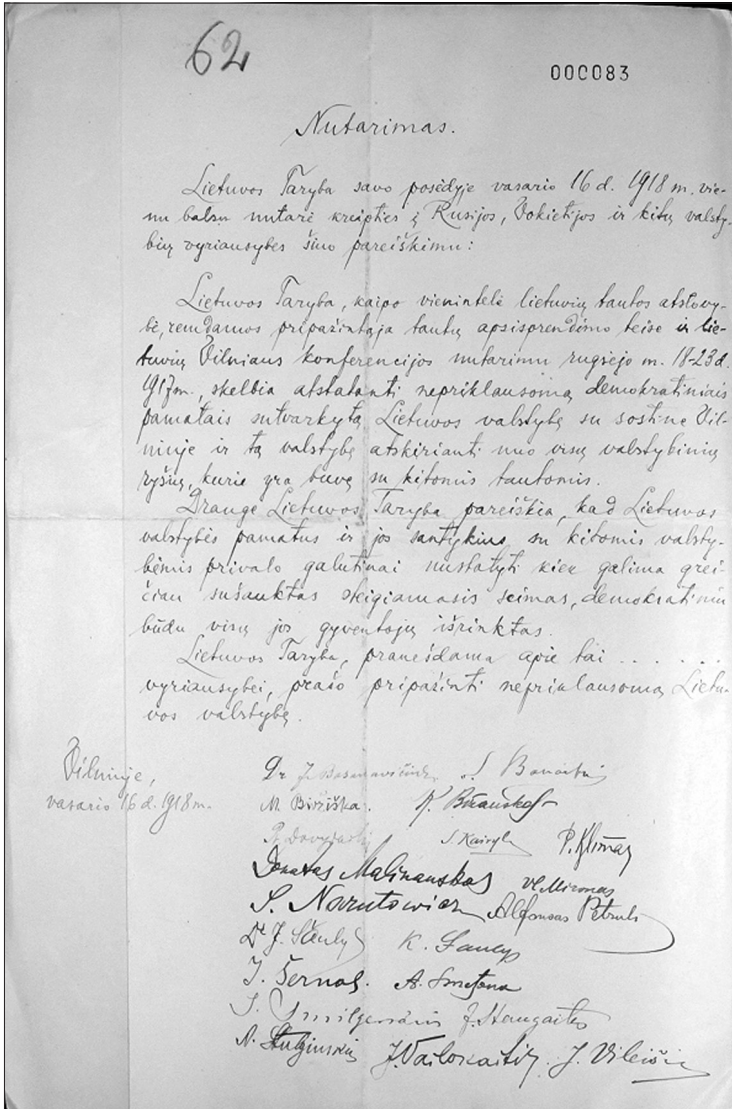
gerbia pamatines ES vertybes ir yra pasirengusios jas ginti.

Per 13 metų mūsų šalis tvirtai įsiliejo į Europos šalių šeimą. Narystės ES naudą asmeniškai jaučia net 81 proc.

Lietuvos žmonių. Nuo 2004 m. Lietuva gavo 17 mlrd. eurų ES lėšų, o galimybėmis mokytis visoje Europoje pasinaudojo net 40 tūkst. jaunuolių.

Prezidentės spaudos tarnyba

RASTAS VASARIO 16-OSIOS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO ORIGINALAS

ES ATEIČIAI – POPIEŽIAUS PALAIMINIMAS

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Popiežius Pranciškus Siksto koplyčioje, Vatikane.

www.lrpt.lt

Penktadienis, kovo 24 d. (Šventasis Sostas). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė kartu su kitų ES šalių vadovais Siksto koplyčioje, Vatikane, susitiko su Popiežiumi Pranciškumi.

Audiencijos metu Popiežius akcentavo, jog sprendama šiandienos iššūkius Europa turi atsižvelgti į savo praeitį ir pamatines vertybes. Būtina branginti taiką, nes be jos neįmanoma jokia ateitis.

Šventasis Tėvas taip pat

pabrėžė, jog Europa – tai ne tik reformos ir sutartys. Europa tai gyvenimas, tai būdas matyti žmogų, matyti jo orumą. Europa – tai pagarba žmogui ir žmonijai.

Šalies vadovės teigimu, simboliška, kad susitikimas su Šventuoju Tėvu vyksta ES 60-mečio išvakarėse. Popiežius yra didysis europietis, kuriam rūpi Europos ateitis ir jos žmonės.

Milijonams Europos gyventojų Popiežius yra moralinis au-

toritetas, ne kartą pasisakęs ES lyderystės stiprinimo ir vertybių klausimais. Jis tvirtai remia ES projektą, pabrėždamas europinę tapatybę, daugiakultūriškumą ir tautų tradicijų išsaugojimą. Pasisako už dialogo tarp skirtingų religijų stiprinimą.

Šventasis Tėvas smerkia augantį vartotojiškumą, abejingumą ir susvetimėjimą. Ragina atsižvelgti į žmogų, gerbti jo orumą ir teises, atsakingai plėtoti ekonomiką, saugoti aplinką ir skatinti lygias galimybes.

Jis buvo vienas pirmųjų pasaulio autoritetų, kvietęs nuosekliai spręsti migracijos krizę, parodyti gailestingumą ir suteikti prieglobstį nuo karo bėgantiems žmonėms, kartu apsaugant ES piliečių teises.

Už skleidžiamą vilties ir padrąsinimo žinią Europai Šventasis Tėvas 2016 m. apdovanotas garbingiausiu politiniu – Karolio Didžiojo – apdovanojimu.

Audiencijos metu Prezidentė pakartojo, kad Popiežius Pranciškus yra labai laukiamas Lietuvoje.

Prezidentės spaudos tarnyba

2017 m. kovo 30 d. Vokietijos užsienio reikalų ministerijos Politinis archyvas perdavė Lietuvos ambasadai Berlyne skanuotas Vasario 16-osios akto kopijas. Naudojant būtina nuoroda į Politinį archyvą: Politisches Archiv des Auswärtigen Amts, R 21717, Blatt 83, Blatt 84, Datum: 16. 2. 1918. (Plačiau 5 psl.)

LR URM nuotr.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė savo ir Lietuvos žmonių vardu padėkojo Vokietijos Federacinės Respublikos Prezidentui Frankui-Walteriui Steinmeieriui už tai, kad per sunkių išbandymų kupiną šimtmetį Vokietija sugebėjo išsaugoti vieną svarbiausių Lietuvai dokumentų – 1918–ųjų Vasario 16-osios Aktą. Pasak Prezidentės, jame yra sutalpintas begalinis mūsų tautos laisvės troškimas. Tai Lietuvos Respublikos gimimo, mūsų valstybingumo ir valios kurti laisvą bei nepriklausomą valstybę įrodymas. Todėl šio dokumento suradimas artėjant svarbiam valstybės jubiliejui yra vienas nuostabiausių dalykų, kuris galėjo nutikti Lietuvai.

„**Esame nuoširdžiai dėkingi Vokietijai**, kad nepaisant sudėtingo šimtmečio, išsaugojote šį šiandien vienintelį žinomą, autentišką Vasario 16-osios nutarimo egzempliorių“, – pabrėžiama Prezidentės sveikinime. Pamatinis Lietuvos valstybingumo dokumentas buvo surastas Vokietijoje – vienoje artimiausių mūsų šalies sąjungininkių ir partnerių.

Vasario 16-osios Lietuvos nepriklausomybės aktą Vokietijos diplomatiniam archyve radusiam Vytauto Didžiojo universiteto profesoriui Liudui Mažyliui planuojama skirti Specialiąją nacionalinę mokslo premiją. Apie tai pranešė Seimo Pirmininkas Viktoras Prackietis. „Profesorius šiomis dienomis tapo šalies didvyriu ir suvienijo Lietuvą džiaugsminga žinia. Pasitarę su Ministru Pirmininku Sauliumi Skverneliu, Lietuvos mokslų akademijos prezidentu prof. Valdemaru Razumu nutarėme, kad Liudui Mažyliui galėtų būti skiriama Specialioji nacionalinė mokslo premija“, – sako Seimo Pirmininkas V. Prackietis. Pasak parlamento vadovo, Specialioji nacionalinė mokslo premija būtų skiriama pirmą kartą šalies istorijoje. Seimo vadovas norėtų, kad profesorius Liudas Mažylis šiuo apdovanojimu būtų pagerbtas Lietuvos Respublikos Seime.

Prezidentės, premjero ir kultūros ministrės pasitikėjimą praradęs Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro (LNOBT) vadovas Gintautas Kėvišas paskelbė nesitrauks iš pareigų. Premjeras Saulius Skvernelis sako nesistebintis G. Kėvišo sprendimu. Prezidentė Dalia Grybauskaitė situaciją, susidariusią dėl G. Kėvišo, yra pavadinusi šešėlių teatru, kuriame klesti įtartini sandoriai, piktnaudžiaujama pareigomis, ignoruojamos kontroliuojančių institucijų išvados.

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė balandžio 3 d. lankėsi bendrovėje „Evaldo daržovės“ (Šalčininkų rajone, Sakalų kaime) ir domėjosi, kaip sekasi namo sugrįžusiems emigrantams kurtis ir plėtoti verslą bei ko trūksta, siekiant paskatinti žmones grįžti gyventi į Lietuvą. Iš emigracijos Didžiojoje Britanijoje grįžęs Evaldas Masevičius yra vienas iš sėkmės pavyzdžių, kad Lietuvoje galima kurti ir sėkmingai vystyti verslą. 7 metus svetur pragyvenęs vyriškis su šeima nusprendė grįžti namo ir čia imtis verslo.

Siūloma įteisinti, kad priekabiavimo ar seksualinio priekabiavimo atvejais būtų užtikrintos ne tik esamo darbuotojo, bet ir darbo ieškančio asmens teisės. Tokias Lygių galimybių bei Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymų pataisas Seimui ketvirtadienį pateikė liberalė Aušrinė Armonaitė. Jas po pateikimo parėmė 73 Seimo nariai, 1 buvo prieš, 18 parlamentarų susilaikė. Kaip jau skelbta, Seimo nario Kęstučio Pūko galimo seksualinio priekabiavimo skandalo metu lygių galimybių kontrolierius nurodė, kad negali pradėti tyrimo savo iniciatyva, nes tarp Seimo nario ir kandidačių į jo padėjėjas, prie kurių galimai buvo priekabiaujama, neužfiksuota darbo santykių. **ELTA, LRT**

JAV AMBASADORĖ JUNG TINĖMS TAUTOMS: NĖRA JOKIŲ ABEJONIŲ, KAD RUSIJA KIŠOSI Į PREZIDENTO RINKIMUS

Vašingtonas, balandžio 2 d. (ELTA). JAV ambasadorė Jungtinėms Tautoms (JT) Niki Heili (Nikki Haley) sekmdienį interviu ABC televizijai pareiškė, kad nėra jokių abejonių, jog Rusija kišosi į Jungtinių Valstijų prezidento rinkimus, bei patikino, kad Kremliaus veiksmai bus vertinami po to, kai baigsis tyrimas.

„Mes niekada nenorėjome ir nenorėsime, kad kokia nors kita šalis kištųsi į mūsų rinkimus“, – ABC televizijos laidai „This Week“ kalbėjo N. Heili.

Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas katego-

riškai neigia daręs bet kokią įtaką rinkimams, nors JAV žvalgyba praneša, kad Rusija bandė padėti Donaldui Trampo (Donald Trump) kampanijai.

Baltieji rūmai neigia turėję bet kokių ryši su Rusija. D. Trampas pripažįsta, kad rusai buvo išilaužę į demokratų partijos serverius ir nutekino jų elektroninius laiškus, bet prezidentas teigia, jog tai rinkimų baigčiai neturėjo jokios įtakos.

Tapęs prezidentu, D. Trampas įkalbėjo N. Heili palikti Pietų Karolinos gubernatorės postą ir tapti JAV

D. TRAMPAS PRITARIA BUVUSIO PATARĖJO SIEKIUI ĮGYTI NELIEČIAMYBĘ TYRIME DĖL RUSIJOS

D. Trampas pritaria buvusio patarėjo siekiui įgyti neliečiamybę tyrime dėl Rusijos. **EPA-ELTA nuotr.**

Vašingtonas, balandžio 1 d. (ELTA). JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) penktadienį išsakė pritarimą Maiklo Flino (Michael Flynn), buvusio patarėjo nacionalinio saugumo klausimais, siekiui įgyti neliečiamybę Kongreso tyrime dėl galimų D. Trampo rinkimų kampanijos sąsajų su Rusija. Tačiau neaišku, ar toks prašymas bus patenkintas, rašo „Reuters“.

Ketvirtadienį M. Flino advokatas teigė, kad šis atsargos generolas, atsistatydinęs praėjus vos 24 dienoms po paskyrimo patarėju, dabar siekia apsaugos nuo „neteisingo baudžiamojo persekiojimo“, jei liudytų Senato ir Atstovų

rūmų žvalgybos komitetams.

Manoma, kad M. Flino liudijimas padėtų atskleisti daugiau informacijos apie pernai vykusius pokalbius tarp jo ir Rusijos ambasadoriaus JAV Sergejaus Kisliako.

Atstovų rūmų žvalgybos komiteto narys demokratas Adamas Šifas (Adam Schiff) sako, kad neliečiamybės prašymą svarstyti dar ankstoka. Pasak jo, prieš svarstant tokius prašymus dar reikia apklausti daug liudininkų ir peržvelgti daug dokumentų. Sprendimas būtų priimamas drauge su Teisingumo departamentu ir Senato žvalgybos komitetu. Anot jo, toks prašymas – „rimtas ir reikšmingas žingsnis“.

Tuo metu JAV prezidentas

respublikonas D. Trampas socialiniame tinkle „Twitter“ teigė, kad demokratai inicijavo JAV Kongreso tyrimą, nes jie vis dar negali pamiršti Hilari Klinton (Hillary Clinton) pralaimėjimo rinkimuose.

JAV prezidentas pareiškė, kad M. Flinas turėtų prašyti neliečiamybės, nes žiniasklaida ir Demokratų partija surengė didelio masto raganų medžioklę, taip bandydami pateisinti H. Klinton pralaimėjimą rinkimuose.

Prezidento atstovas spaudai Baltuosiuose rūmuose Šonas Spaiseris (Sean Spicer) teigė, kad M. Flinas negali atskleisti jokios informacijos, kuri būtų žalinga D. Trampo administracijai.

VOKIETIJA KRITIKUOJA JAV PREZIDENTO ĮSAKUS DĖL PREKYBOS DEFICITO IR MUITO MOKESČIŲ VENGIMO

Vašingtonas, balandžio 1 d. (ELTA). Vokietijos ekonomikos ministrė Brigita Cipris (Brigitte Zypries) sako, kad JAV prezidento Donald Trampo (Donald Trump) įsakai dėl prekybos deficito ir importo mokesčių vengimo yra ženklas, jog Vašingtonas rengiasi atitolti nuo laisvosios

prekybos ir tarptautinių susitarimų, praneša „Reuters“.

JAV prezidentas penktadienį pasirašė du įsakus, nurodydamas savo administracijai išsiaiškinti JAV prekybos deficito priežastis ir imtis priemonių prieš valstybes, piktnaudžiaujančias prekybos taisyklių nuostatomis.

Anot Vokietijos ministrės, nors įsakų paskirtis yra tik įvertinti situaciją, jie vis dėlto rodo, kad JAV gali nutolti nuo laisvosios prekybos susitarimų.

„Mes turime siekti konstruktyvaus dialogo ir paaiškinti, kad JAV prekybos deficito priežastys slypi ne vien užsienyje“, – teigė B. Cipris, pridurdama, kad kels šį klausimą savo vizito į JAV metu gegužę.

Metų metus JAV importuodavo daugiau prekių iš Vokietijos, nei eksportuodavo į šią didžiausią Europos ekonomiką dėl ganėtinai tvirto Vokietijos firmų konkurencinio pajėgumo ir didelės šios šalies prekių paklausos tarp Amerikos vartotojų.

Dėl to, pasak Vokietijos federalinio statistikos biuro, JAV prekybos deficitas su Vokietija beveik padvigubėjo per pastaruosius 10 metų nuo 28,8 mlrd. eurų 2006 m. iki 49 mlrd. eurų 2016 m.

Be to, D. Trampo patarėjas prekybos klausimais Piteris Navaras (Peter Navarro) apkalmino Vokietiją išnaudojant kitas valstybes per smarkiai nuvertintą eurą. Į tai Vokietijos kanclerė Angela Merkel (Angela Merkel) atsakė, kad už eurą atsakingas Europos centrinis bankas (ECB), kuris yra politiškai nepriklausomas.

Įtampa tarp Vokietijos ir JAV dar padidėjo, kai Vokietijos užsienio reikalų ministras Zigmaras Gabrielis (Sigmar Gabriel) penktadienį paragino Europos Sąjungą (ES) apsvarstyti galimybę apskusti Jungtines Valstijas Pasaulio prekybos organizacijai (PSO) dėl planų įvesti muitus plieno plokščių importui iš penkių ES valstybių.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$2.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

ŽVAIGŽDYNAS MĖLYNAME FONE

Šiais metais kovo mėnėsis svarbus Europoje tuo, kad švenčiamas Europos vienybės simbolio – Europos Sąjungos - 60-metis. Ta proga iškėliau namuose ES vėliavą, kurioje mėlyname fone puikuojasi iš geltonų žvaigždžių sudarytas apskritimas. Aišku, pasidalinau šios akimirkos nuotrauka socialiniuose tinkluose. Ir ką jūs manote? Tik vienas žmogus parašė, kad jam tai patinka, o štai iš kito gavau pasipiktinimo tonu trenkiantį vertinimą, atseit, kokį čia skudurą iškabinai? (Kodėl ne Trispalvė iškelta ir t. t.) Keista, pagalvojau, juk prieš 13 metų šventėme didelę šventę, nes buvome priimti į Europos Sąjungą, o tai garantavo Lietuvai sugrįžimą į tikrąją Vakarų Europą, nuo kurios mus pusę amžiaus skyrė geležinė uždanga. Kas nutiko, kad šiandien tos šventės nenorime net prisiminti, o žodžiai „Europos Sąjunga“ daug kam skamba atgrasiai? Manau, verta prisiminti, kas ta Europos Sąjunga ir iš kur ji atsirado.

Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, iš Katalikų Bažnyčios pasigirdo raginimas Europos tautoms susivienyti, primenant, kad jų valstybės, pastatytos ant krikščionybės pamatų, turi tam didžiulį dvasinį pagrindą. Pokario Europos miestų griuvėsiuose ši mintis buvo aiški: daugiau Europa kariauti negali, nes tai pražudys Vakarų civilizaciją. Tačiau buvo akivaizdu, kad noro nekariauti neužtenka – Vakarų politikai puikiai suprato, kad vienas iš Antrojo pasaulinio karo sukėlėjų – Sovietų Sąjunga – savo agresyvios užsienio politikos neketina atsisakyti (ir negali, nes tai yra jos egzistencijos pagrindas). Tai įrodė netrukus tarp sovietų ir jų buvusių sąjungininkų prasidėjusi konfrontacija, kuri buvo tokia intensyvi, jog atrodė, kad „trečiasis pasaulinis“ neišvengiamas. Naujo karo ugnis tąkart Europoje neįsiliepsnojo, tačiau Šaltasis karas keliems dešimtmečiams padalijo Europą.

Sovietų agresijos akivaizdoje Vakarų Europa ėmė vienytis – nepavykus įkurti Europos Gynybos Bendrijos (nes atitinkamos sutarties neratifikavo Prancūzijos nacionalinis susirinkimas), susitarta ekonominiu pagrindu ir pasirašyta Europos Ekonominės Bendrijos sutartis. Tai įvyko Romoje 1957 m. kovo 25 d. (todėl Europos Bendrijos įkūrimo sutartis dar vadinama Romos sutartimi). Sutartį pasirašė Belgija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Prancūzija ir Vakarų Vokietija. 1958 m. pradžioje, sutartį ratifikavus Italijai, ji įsigaliojo.

Šiandien Europos Sąjunga - dvidešimt aštuonių Europos valstybių ekonominė bei politinė bendrija. (Po Didžiosios Britanijos referendumo „Brexit“ narių skaičius sumažėjo iki 27.)

19-oje ES šalių galioja bendra valiuta – euras. Visos Europos Sąjungos narės, išskyrus Jungtinę Karalystę ir Airiją, yra Šengeno zonoje, kurioje yra panaikinta pasų kontrolė. Priėmus standartizuotus įstatymus, galiojančius visose Sąjungos šalyse narėse, yra sukurta bendroji rinka, kurioje užtikrinamas laisvas žmonių, kapitalo, prekių ir paslaugų judėjimas.

Europos Sąjunga priima įstatymus (direktyvas, įstatyminius aktus ir nutarimus) teisingumo ir vidaus reikalų srityse, taip pat formuoja bendrą politiką prekybos, žemės ūkio, žvejybos ir regioninio vystymosi srityse. Būdamas tarptautinės viešosios teisės subjektu Europos Sąjunga turi įgaliojimus dalyvauti tarptautiniuose santykiuose ir sudaryti tarptautines sutartis.

VEDŽIOJIMAS APLINK PIRŠTĄ, KURIO NĖRA

Lietuvos politinė partija, pasivadinusi Lietuvos lenkų rinkimų akcija (LLRA), skelbiasi atstovaujanti tautinių mažumų interesams, todėl pretenzingai kišasi į LR Tautinių mažumų įstatymo pakeitimą. Tokią galimybę jai suteikia įstatymo leidėjo klaidingai ir klaidinamai traktuojamos sąvokos ir toliau su Lenkija pasirašomi įvairūs dvišaliai susitarimai tautinių mažumų klausimu. Paskelbtame *Lietuvos Respublikos tautinių mažumų įstatymo pakeitimo įstatymo* projekte (Žin., 1989, Nr. 34-485; 1991, Nr. 4-117) vartojamos sąvokos:

1. Tautinė (etninė) mažuma – grupė asmenų, gyvenančių Lietuvos Respublikoje bei laisva valia pasirinkusių priklausomybę ne lietuvių, o kitai tautai ar kuriai nors etninei grupei.

2. Asmuo, priklausantis tautinei (etninei) mažumai – asmuo, laisva valia pasirinkęs priklausomybę kuriai nors tautinei mažumai ar etninei grupei ir siekiantis išsaugoti savo tautos ar etninės grupės kultūrą – kalbą, tradicijas, papročius, tautinę ar etninę savimonę.

Deja, projekto rengėjai neatsižvelgė į tai, jog taip manipuluojama sąvokų ir

visiškai skirtingų jų sampratų bei taikymo sričių painiava (t. y., kai šalies piliečių tautinės, religinės ar kt. sudėties statistinio tyrimo rezultatai nepagrįstai peršami ten, kur turi būti remiamasi tik mažųjų tautų samprata, kokia ji taikoma Žmogaus teisių bei įvairiose mokslų, taip pat žmonijos ir jos tautų raidos kultūrinio paveldo apsaugos srityse, visų pirma, kai kalbama apie jau nykstančias ar prie to artėjančias tautas).

Pagal Europos *Konvenciją* bei *Chartiją tautinė mažuma valstybėje yra tautinė-etninė grupė, neturinti pasaulyje savo tautinės valstybės* (Lietuvoje – totoriai, karaimai ir kt.), arba dėl įvairių istorinių priežasčių su savo etnine¹ teritorija prijungtos prie kitos valstybės. Tad **tautinės-etninės gru-**

1 Teritorija laikoma tautos etnine teritorija, kai mokslo įrodyta, jog ši tauta yra joje čiabuvė, pirmtakė, šeiminkė, kurią rado vėliau čia atklydusios tautos. Jog ji pirmoji čia įsikūrė kaip etnosas su savo unikalia (t. y., nuo kitų skirtinga) kalba, kultūra, tradicijomis, pasaulio samprata. Visos kitos tautos čia atsirado vėliau, dėl pačių įvairiausių priežasčių, taip pat ir dėl kolonizacijos bei okupacijų.

Yra suformuota bendra užsienio ir saugumo politika, numatanti užsienio ir gynybos politikos derinimą. Visame pasaulyje veikia nuolatinės diplomatinės ES misijos, veikia atstovybės Jungtinių Tautų Organizacijoje, Pasaulio prekybos organizacijoje. Europos Sąjungos delegacijoms vadovauja Europos Sąjungos pasiuntiniai.

Trumpai tariant, laisvosios Vakarų Europos valstybės nuėjo netrumpą kelią derindamos savo ekonominius ir politinius interesus vardan bendrojo Europos gėrio. Ir netgi sutiko tuo gėriu dalintis su šalimis, kurias Sovietų sąjunga buvo privertusi nususukti nuo Vakarų Europos civilizacijos. Deja, šiandien Europos Sąjunga išgyvena sunkius laikus: paskutinė ekonominė krizė padidino piliečių socialinę atskirtį, pasitikėjimas bendrijos projektu smuko, vadinamieji euroskeptikai vis kalba apie būtinybę stiprinti nacionalinių valstybių interesus ir apie ES nereikalingumą ir t. t. Susidaro įspūdis, jog ES subyrėjimas neišvengiamas, ypač po Jungtinės Karalystės sprendimo trauktis iš ES. Nors kol kas garsiai nekalbama, bet akivaizdu, kad šiame isterijos šou dalyvauja ir Rusija, kuri yra labiausiai suinteresuota Europos Sąjungos žlugimu. Jos kėsmai matosi plika akimi – pirmiausia sužlugdyti JAV ir ES laisvosios prekybos sutartį (o tai reikštų šių didžiųjų Vakarų pasaulio galybių mažesnę bendradarbiavimą), suardyti Europos Sąjungą (štai kodėl Rusija finansuoja populistų - euroskeptikų partijas ES šalyse), paskui – ir NATO (neturėkim iliuzijų – subyrėjus ES, ateitų eilė ir NATO). Na, o tada beliktų paspausti susiskaldžiusią Europą ir Rusiją taptų Senojo Kontinento diktatoriumi. Tai ne šiaip putinistų svajonė – tai jų siekis ir darbo skaldant Europą tikslas. Akivaizdu ir tai, kad V.Putino kompanija gerai išanalizavusi vidinius Europos Sąjungos prieštaraivimus ir jais naudojasi, paaštrindama juos tarptautinėmis problemomis.

Atrodo, nemažai daliai ES asocijuojasi tik su homoseksualistų vestuvėmis ir plūstančiais nelegalais iš Afrikos ir arabų šalių. Deja, bet informacijos šiais klausimais objektyvios nėra... „Politinis korektiškumas“ neleidžia įvardinti problemų esmės, iš kitos pusės perdėtas „patriotizmas“ irgi neleidžia blaiviai įvertinti, kas kelia pavojų, o kas ne.

Kęstutis Šilkūnas

pės, turinčios savo tautinę valstybę už valstybės ribų, kitose valstybėse gali būti laikomos nebent tautinėmis bendrijomis (Lietuvoje – rusai, lenkai, žydai, vokiečiai, ukrainiečiai ir kt.). Todėl šių tautybių piliečiams taikytini nebent *Tautinių bendrijų įstatatai*, o ne *Tautinių mažumų įstatymas*. Taigi čia nereikia painioti sąvokų „tautinė mažuma“ ir „tautinė bendrija“, nes jos skirtingos, reiškiančios du skirtingos istorinės kilmės bei priežasties tautinius darinius. Juolab kad toks lengvabūdiškas žaidimas jomis gultų dideliais, bet nepagrįstais įsipareigojimais ir per sunkia našta mažos tautos ir mažos valstybės biudžetui. Kita vertus, toks jokiomis įpareigojančiomis tarptautinėmis sutartimis ar deklaracijomis nepagrįstas privilegijos pripažinimas automatiškai reikštų absurdišką, istorinės tiesos neatitinkantį nesamos kaltės prisiėmimą, jog Lietuva yra dalies esamų teritorijų okupantė, prijungusi svetimas etnines žemes.

Mūsų LR Konstitucija teisingai mini ne tautines mažumas Lietuvoje, bet tautines bendrijas. Labai gaila, kad šių sąvokų bei skirtingų jų sampratų neskiria mūsų politikai su žiniasklaida, klaidingai teigdami, jog Lietuvoje gyvena „tautinės mažumos“, kurioms neva nėra užtikrinamos tam tikros, „pasauliniu mastu pripažintos“ teisės. Jie klysta, (sąmoningai?) klaidina ir ignoruoja Konstituciją! Tačiau Lietuvoje to net negali būti, nes čia ne Ispanija (katalonai, baskai) ar Turkija (kurdai), kur nuo seno gyvena tautinės mažumos, savo laiku nesukūrusios savo valstybių ir šiandien įeinančios į kitų valstybių teritorinę sudėtį. Taigi, patys klaidingai vartodami terminiją, klaidiname savo ir kitus ES valstybių piliečius, tokiu būdu lyg norėdami sumenkinti lietuvių valstybinės kalbos statusą, iškraipyti Lietuvos istoriją, Konstituciją bei užsitraukti nepagrįstus įsipareigojimus ir ne tik įteisinti jau dabar patiriamas niekuo nepagrįstas didžiules išlaidas, bet atverti vartus vis didesniems reikalavimams ir šantažui. Tuo naudojasi priešiškos Lietuvai jėgos, primesdamos ES rekomendacijas(1), taikomas, siekiant išsaugoti tautines mažumas, bet ne kitataučių bendrijas, ne jų diasporas (kad ir kokiais keliais šalyje atsидūrusias). **Paradoksas: LR Konstitucijoje tautinių mažumų nėra**, o tautinių mažumų įstatymas buvo (Nukelta į 4 psl.)

(Atkelta iš 3 psl.)
**VEDŽIOJIMAS APLINK
 PIRŠTĄ, KURIO NĖRA**

sukurptas, siekiama svars-tyti jo pakeitimus. Trumpai tariant, **LLRA veikėjai vis dar vedžioja aplink pirštą, kurio nėra, žiniasklaidą, Seimą, Vyriausybę, prezidentus.**

Maža to, mes įsteigėme ne *Tautinių bendrijų*, bet *Tautinių mažumų* departa-mentą, tuo tiesiog prašy-dindamiesi, kad LLRA mus ir toliau terorizuotų, ati-traukdama dėmesį ir lėšas nuo realių, skubiai spreštinų šalies problemų, ir tuo savo elektoratui įrodinėdama savo veiklos žūt būtinumą.

Civilizuotas pasaulis, ver-tindamas mažąsias, nykstan-čias tautas bei saugodamas jas, kaip *unikalios* tautinės kultūros relik tą nuo išnyki-mo, joms taiko tautinių ma-žumų įstatymus. Tautinėms bendrijoms toks įstatymas netaikomas, jų kultūrinio paveldo (pvz., kalbos) išny-kimui joks pavojus negresia, nes yra to paveldo saugotojos – tautinės valstybės už tos valstybės, kurioje gyvena ši diaspora, ribų.

Tiek tautinių mažumų, tiek tautinių bendrijų nariai, jei jie yra Lietuvos piliečiai, yra lietuviai (lietuvių pilietinė tautos atstovai), nors ir yra kitokios tautinės kilmės, todėl jie privalo laikytis Lietuvos įstatymų, neturėtų naudotis jokiais privilegi-jomis, tuo ne tik skurdindami šalies biudžetą, bet ir ma-žindami valstybės galimybę atlikti šios šalies kamieninės tautos kultūrinio paveldo saugotojos ir puoselėtojos pareigą (vengti to įpareigoja ir Chartija, ir Konvencija!). Lietuvos lenkų pretenzijos sau taikyti Tautinių mažu-mų įstatymą ir tuo pelnyti išskirtines privilegijas yra absurdiškas nesusipratimas. Šiandien Lietuva kitatau-čiams visos šalies sąskaita daro tokias išimtis švietimo ir ugdymo srityje, kokių sau neleidžia didžiulio biudžeto valstybės. Senos demokrati-jos šalyse tautinės mokyklos tik savaitgalinės ir tik pri-vačios. Darbo dienomis visi moksleiviai lanko mokyklas valstybine kalba, kadangi jie turi lygias su kitais piliečiais teises būti informuoti, t. y., valstybės pareiga juos taip edukuoti, kad jie nesijaustų atskirti, diskriminuojami, kad suprastų visą valstybėje cirkuliuojančią informaciją, būtų lygiomis teisėmis inte-gruoti į šalies gyvenimą. Tai turėtų suvokti ir įsisąmoninti įstatymų leidėjai ir vykdyto-jai. Deja, tebėra kitaip.

Tautinės *bendrijos* nori įstatymo, kuris įtvirtintų jiems *mažumų* teises, tauti-nių bendrijų kalbos varto-jimą viešajame gyvenime. Tautinių mažumų įstatymo projektas Seimui pateiktas praėjusią kadenciją, tačiau jis nepasiekė priėmimo stadijos. Parlamente ne kartą regis-truoti ir skirtingi įstatymų projektai, įteisinantys ne-lietuviškų pavardžių rašybą asmens dokumentuose. LLR akcijos skatinama lenkų tau-tinė bendrija, save neteisėtai įsivardijanti tautine mažuma, tarsi smaugiama kelia šur-mulį Lietuvoje ir Lenkijoje. Tam rimtų motyvų ji neturi, todėl panašu, kad siekia auto-nomijos Rusijos ar Lenkijos sudėtyje.

Lenkų bendruomenė Lietuvoje sudaro **vieną** pro-centą visos pasaulinės lenkų diasporos. Beveik **dvidešimt** procentų visų už Lenkijos ribų esančių lenkiškų mo-kyklų yra Lietuvoje, ir visos jos čia yra valstybinės! JAV gyvena 10 milijonų lenkų, Vokietijoje – 2 milijonai, Brazilijoje – 1,8 milijono, Prancūzijoje, Baltarusijoje, Ukrainoje po 1 milijoną, Didžiojoje Britanijoje apie 500 tūkst., o Lietuvoje ir Rusijoje – maždaug po 300 tūkst. lenkų. Lenkų ugdomąja kalba Lietuvoje yra 121 mo-kykla, Čekijoje – 36 moky-klos, Latvijoje – 5 mokyklos, Ukrainoje ir Baltarusijoje po 2 mokyklas. Visose kitose valstybėse lenkai lanko arba sek-madienines lenkų mokyklas arba mokosi lenkų kalbos kaip dalyko. Taigi, **Lietuva, kurioje gyvena 40 kartų mažiau lenkų negu JAV, išlaiko di-džiausią pasaulyje lenkiškų mokyklų, kuriose visi daly-kai dėstomi lenkiškai, tinklą.** JAV ar Vokietijos mokesčių mokėtojai tokios prabangos sau neleidžia. Mokyklų, kur visi dalykai būtų dėstomi tautinės mažumos kalba nėra ir pačioje Lenkijoje. Reikia pabrėžti, kad visose (taip pat ir privačiose) Lenkijos moky-klose istorija ir geografija dė-s toma tik lenkiškai ir tik pagal Lenkijos aprobuotą programą.

Lietuvoje lenkų ugdomąja kalba šiuo metu mokosi 15 tūkst. moksleivių. Valstybės biudžeto projekte buvo skel-biama, kad 2010 metams mo-kinio krepšelio lėšos (iš to mokamos algos mokytojams, keliama kvalifikacija ir t.t.) vienam mokiniui - 3310 litų. Lenkakalbėms mokykloms šis **krepšelis yra 15 proc. didesnis.** Taigi, vienam lenkų mokyklos mokiniui jis bus ly-gus 3806 litų. Dar Lietuva skir-ria vadinamas aplinkos lėšas, tai yra mokyklos išlaikymui, apšildymui, valymui. Vienam

mokiniui vidutiniškai sunau-do jama 1500 litų aplinkos lėšų. Taigi, viso vienam mokiniui lenkų ugdomąja kalba reikėtų 5306 litų metams. Visiems 15 tūkst. moksleiviams len-kų ugdomąja kalba lenkiškų mokyklų išlaikymui Lietuva per metus sumoka 80 milijonų litų. Taigi, **ko negali sau leisti Vokietija, JAV ar Lenkija, tai sugeba atlikti Lietuva.** Bet ar nenukenčia dėl to mokyklos su dėstomąja valstybine (lietuvių) kalba? Beje, Lietuva dar finan-suoja ir lietuviškas mokyklas Lenkijoje. Taigi – privilegijos, prabanga lenkams – lietuviš-kų mokyklų sąskaita (beje, nusižengiant *Konvencijai* ir *Chartijai*, perspėjančioms, kad visos privilegijos **mažumoms** tik tada skiriamos, **jei tuo ne-bus daroma** žala kamieninei tautai).

Gal Lietuva kaip nors pa-žeidžia lenkų tautinės bendri-jos Europos Sąjungos pagrindi-nių teisių chartiją? Žinotina, kad **ne visos valstybės ap-siėmė vykdyti Chartijoje išvardytas REKOMENDACINIO pobūdžio priemones** (jos net **nėra privalomos!**). Kai kurios apsiribojo tik tuo, kad dokumente pripažino kažką esant tautine mažuma, tačiau nieko jų atžvilgiu neįsiparei-gojo. Lietuva iki šiol iš ES priekaištų dėl tautinių bendri-jų ar mažumų teisių ribojimo neturėjo.

Tautinių mažumų sąvoka at-sirado ne kaip pramoga iš dyko buvimo, ne kad būtų proga atsirasti papildomoms privile-gijoms ar politiniams postams, kurie iš idėjų trūkumo, neišsi-lavinimo, asocialumo gali net ir separatizmo kryptimi pakreipti kitatautės bendruomenės raidą, o tam, kad

a) **gelbėtų nykstančias** tautas bei kalbas (visų pirma senąsias, nemutavusias);

b) būtų sumažinta priežas-čių nacionaliniams konflik-tams dėl po II pasaulinio karo perbraižytų valstybių sienų ir dėl to ne vienoje vietoje dalis tautos ir dalis jos etni-nės teritorijos „prisiūta” prie kaimynų teritorijos. Lietuvoje tautinės mažumos (karaimai, totoriai ir kt.) yra globojami, iš jų pusės pretenzijų Lietuvos valstybei negirdėti.

Jei jau Lenkija save mums pristato pavyzdžiu, tai ir dary-ti reikia taip, kaip Lenkijoje bei kt. Vakarų šalyse: įstatyme išvardijama, kas konkrečiai laikomas tautine mažuma ir turi teisę į valstybės biudže-tui pakeliamas privilegijas (išvardijama, kokias konkre-čiai). Dabar tas lėšas 25 metus eikvojo ne tie, kam priklausė, nors už tuos pinigus ir toto-riai, ir karaimai galėjo jau daug dėl savęs padaryti!

Algimantas Zolubas

VOKIETIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRAS PERDAVĖ VASARIO 16-OSIOS AKTO FAKSIMILĘ

Vokietijos užsienio reikalų ministras Sigmaras Gabrielis (kairėje) ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius su Vasario 16-osios akto faksimile.

LR URM nuotr.

Vokietijos užsienio reikalų ministras Sigmaras Gabrielis kovo 31 dieną NATO būstinėje vykusiame susitikime perdavė Lietuvos užsienio reikalų ministrui Linui Linkevičiui Vasario 16-osios akto faksi-milę.

L. Linkevičiaus teigimu, įvyko labai geranoriškas po-kalbis – Vokietija puikiai su-pranta šio istorinio akto reikš-mę Lietuvai.

S. Gabrielis pažadėjo ar-timiausiu metu detaliai išna-grinėti teisinę bazę, susijusią su archyvų veiklos reglamen-tavimu.

Vasario 16-osios akto origi-nalas, siųstas paštu Vokietijai, yra istorijos paminklas, pavel-do dalis.

L. Linkevičius dar kar-

tą pabrėžė, jog tai vieninte-lis mums žinomas Lietuvos Nepriklausomybės akto origi-nalas – svarbiausias Lietuvos istorinis dokumentas, ir mes labai suinteresuoti, kad jis būtų saugomas būtent Lietuvoje.

Sutarta su ministru, kad netolimoje ateityje Vokietija sudarys galimybę surengti dokumento originalo ekspoz-iciją Lietuvoje, o toliau vyks teisinių aspektų analizė.

Vokietijos užsienio reikalų ministras geranoriškai sutiko sudaryti sąlygas Lietuvos mokslininkams, istorikams naudotis Vokietijos diplomati-niu archyvu, kuriame, tikėtina, yra ir daugiau Lietuvos valsty-bingumo istorijai reikšmingų dokumentų.

LR URM

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IR LIETUVOS SANTYKIAI IŠLIKS GLAUDŪS IR TVIRTI

„Prasidėjusiu „Brexīt” procesu nesidžiaugiame, bet ti-kimės, kad Jungtinė Karalystė liks įmano-mai arti ES ir bus dar aktyvesnė sprendžiant mūsų regiono saugu-mo problemas”, – sakė

užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, kalbėdamasis te-lefonu su Jungtinės Karalystės užsienio reikalų ministru Borisu Johnsonu. Pokalbis įvyko B. Johnsono iniciatyva.

Jungtinės Karalystės už-sienio reikalų ministras in-formavo L. Linkevičių apie 50 straipsnio aktyvavimą, bet kartu pabrėžė, kad santykiai su Lietuva liks tvirti ir stiprūs. B. Johnsono teigimu, mūsų

vertybės tos pačios, principinė pozicija dėl grėsmių Europoje visiškai sutampa. Jungtinės Karalystės ministras dar kartą pažadėjo artimiausiu laiku apsilankyti Lietuvoje.

L. Linkevičiaus teigimu, Jungtinės Karalystės karių dis-lokavimas Baltijos valstybėse – puikus įrodymas, kad ši šalis toliau bus aktyvi sprendžiant mūsų regiono saugumo pro-blemas. *LR URM*

RASTAS VASARIO 16-OSIOS AKTAS IR KITI DOKUMENTAI

Vilnius, kovo 29 d. (ELTA). Berlyne, Vokietijos užsienio reikalų ministerijos diplomatiniam archyve, rastas 1918 metais pasirašytas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas ir kiti Lietuvai svarbūs dokumentai.

Tai Eltai patvirtino užsienio reikalų ministro atstovė Rasa Jakilaitienė. Anot jos, dokumentą trečiadienį Vokietijoje aptiko Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Liudas Mažylis, rinkdamas medžiagą apie Lietuvos Tarybos veiklą 1917-1918 metais.

Lietuvos ambasadorius

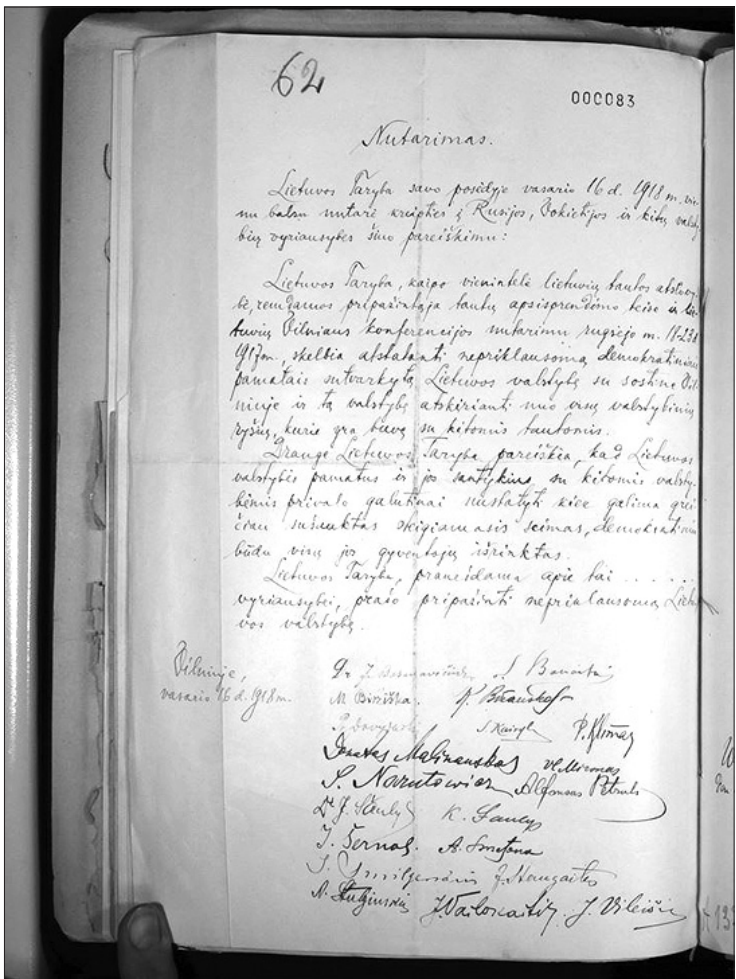
Berlyne Deividas Matulionis Eltai teigė, kad tarp L. Mažylio rastų dokumentų yra ne tik Vasario 16-osios Aktas lietuvių ir vokiečių kalbomis, bet ir 1917 m. gruodžio 11 d. deklaracija, numachiusi Lietuvos ir Vokietijos sąjungą. Ambasadorius nesiryžo vertinti dokumentų autentiškumo, tačiau pabrėžė, jog L. Mažylis tuo neabejoja.

„Jie yra susegti prie originalių dokumentų Vokietijos diplomatiniam archyve, matyti, kad yra parašai pasirašyti skirtingu rašalu. Iš esmės tai leidžia teigti, kad viskas turėtų

būti tvarkoje”, - Eltai sakė D. Matulionis.

Anot ambasadoriaus, ketvirtadienį jis pats su L. Mažyliu vyks į archyvą situacijos išsiaiškinti su darbuotojais ir sužinoti Lietuvos galimybes atgauti dokumentus, visiškai patvirtinti jų autentiškumą.

Vasario 16-osios aktą, skelbiantį Lietuvos Nepriklausomybę, Vilniuje pasirašė 20 Atkuriamosios Tarybos signatarų. Nemaža dalis istorikų kėlė versijas, kad dingęs aktas gali būti Rusijos arba Vokietijos archyvuose. Akto originalas buvo perduotas saugoti Jonui Basanavičiui, tačiau Antrojo pasaulinio karo metais dingo.

Berlyne rastas Vasario 16-osio akto originalas lietuvių kalba.

LR ambasados Vokietijoje nuotr.

L. MAŽYLIS: VASARIO 16-OSIOS AKTAS NIEKADA NEBUVO DINGĘS

Vilnius, kovo 31 d. (ELTA). Po šimto metų visi jau bus pamiršę, kad kažkada Vasario 16-osios Aktas buvo laikomas dingusiu, jis niekada nebuvo dingęs, sakė jį Vokietijos Užsienio reikalų ministerijos diplomatiniam archyve radęs Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) profesorius Liudas Mažylis, kuris penktadienio vakarą lėktuvu grįžo iš Vokietijos.

Sutiktas žmonos, dukros, tetų, kolegų, Vytauto Didžiojo universiteto rektoriaus Juozo Augučio bei švietimo ir mokslo bei kultūros ministrės Jurgitos Petrauskienės ir Lianos Ruokytės-Jonsson, Vyriausybės kanclerės Mildos Dargužaitės, Vilniaus universiteto istoriko doc. Aurimo Švedo bei gausaus būrio žurnalistų, profesorius kuklinosi, kad toks dėmesys jam neįprastas.

„Tas dėmesys jokių būdu nėra įprastas, apie tokį dėmesį aš tik žinau, kai per televizorių mes visi matome, kaip čia įeina, pavyzdžiui, mano studentas Mindaugas Bilius, olimpinis čempionas”, - oro uoste kalbėjo L. Mažylis.

Atsistojęs prieš televizijos kameras profesorius surengė visiems mažytį egzaminą.

„Aš prašyčiau padalinti šitą pokalbį į dvi dalis: pirmiausia - šiek tiek patylėti, o paskui - ilgai ilgai pasidžiaugti. Tyloje paprašyčiau visų padaryti savo atminties perkratymą: pabandykime sau atkurti, kiek iš tų 20 žmonių mes atsimename? Ir pabandykime atkurti, kiek teksto kiekvienas iš mūsų atsimename, ir kokie ten yra žodžiai?”, - klausė L. Mažylis.

Profesorius nemano, kad pasirašiusieji būtų supykę, kad dabar ne visus juos prisimena.

„Manau, tai tikrai - neišdidūs žmonės. Tikrai nei vienas jų nepyksta ir jų dvasia, man atrodo, čia plevena. O kas galite, pakelkite rankas, ar yra ten žodis „Lietuva”? Ir patvirtinkite,

kad ten yra žodis „Laisvė”. Mes apsirinkame, tame dokumente nėra žodžio „Laisvė”, bet jis yra apie laisvę. Jis yra trumpas, paprastas, skaidrus ir toliau mums taip labai priimtinas”, - sakė L. Mažylis.

Profesorius mano, kad jei kas dar po šimto metų paklaus, ar buvo kada nors Vasario 16-osios Aktas dingęs, visi jau bus tai seniai pamiršę.

„Vasario 16-osios Aktas niekada nebuvo dingęs, jis visada buvo”, - kalbėjo L. Mažylis, prisipažinęs, kad kalbą parengęs vos per keletą minučių lėktuve.

Sėsti į autobusą ir važiuoti į Berlyną profesorių paskatino „jausmas, kad ne viską padarėme, kad reikia daugiau”.

Kalbėdamas apie jausmus atradus dokumentus, L. Mažylis teigė, kad, viena vertus, „taip ir turėjo įvykti”, kita vertus, „tame yra stebuklo elementas”.

„Kartais galvoju, kad ne žmogus randa daiktą, o daiktas suranda žmogų”, - sakė L. Mažylis. Jeigu būtų neradęs dokumento Vokietijoje, profesorius būtų keliavęs ieškoti toliau. „Dabar reikės ruošti ir įsitraukti į šventę. Šventė nesibailgia su 1918 m. Vasario 16-ąja”, - sakė L. Mažylis.

Profesorius neišduoda paslapties, ko ieškos toliau. Tai, ką jis rado Vokietijos diplomatiniam archyve, profesorius vadino lobiais. „Ten yra tiek daug ką tyrinėti, sekite spaudą”, - sakė L. Mažylis, patikinęs, kad kelias dar ir į Berlyną, ir ne tik ten.

Pasak profesoriaus, šeimai jo kelionė kainavo „nuolatinį įkyrėjimą ir zyzimą patvirtinti”, kad nors ši tą daro teisingai.

Vilniuje kovo 31 d. vakarą iškilmingai sutiktas į Lietuvą sugrįžęs Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Liudas Mažylis, kuris Vokietijoje rado Lietuvos Tarybos pasirašytą Vasario 16-osios nutarimą. **ELTA / Martyno Ambrazo nuotr.**

Pirmiausia žinią profesorius sakė pranešęs žmonai ir dukrai. „Jos ir visa aplinka prisiklausė, kaip dingsta ir paskui vėl atsiranda įvairūs daiktai, matyt, tai padėjo”, - sakė L. Mažylis.

Jis teigė, kad Vokietijoje jam labai padėjo Lietuvos ambasados darbuotojas Andrius Grikienis ir visa ambasados komanda.

„Truputį teko ir iš anksto paderinti, ką aš ruošiuosi daryti, jokios net minties nei vienam nebuvo, kad trečiadienį popiet visa tai atsiras. Atrodė, ilgas kelias iki to. Paskambinu Andriui, sakau: žinai, yra, reikėtų pranešti

Tautai - aš atradau Vasario 16-osios Akto originalą. Andrius sako: tai nors nuotrauką parodykit”, - dokumento radimo istoriją pasakojo L. Mažylis.

Jis pats teigė pradžioje neturėjęs galimybės prisiliesti prie originalaus dokumento. A. Grikienio dėka, pasak jo, po didelių suderinimų ambasadoriui ir ambasados aplin-

kai, žurnalistams, dokumentą buvo galimybė išvysti pakankamai nedideliu atstumu.

„Tai yra Vokietijos nacionalinis turtas. (...) Man būtų nepaprastai svarbu, (jei dokumentas grįžtų į Lietuvą. - ELTA), ir aš manau, kad tūkstančiai žmonių jaustų dar daugiau turbūt emocijų nei man teko - atėjus, pažiūrėjus, pro stiklą prisilietus. Kadangi, mano, kaip politologo, nuomone, santykiai tarp mūsų valstybių tikrai yra labai puikūs ir toks gestas iš Vokietijos pusės tikrai pridėtų mūsų santykiams dar didesnę kokybę”, - sakė L. Mažylis.

Profesorius ir toliau teigia nenoris būti siejamas su tema apie verslininkų premiją už Akto suradimą.

Jis nesutinka su tuo, kad iki šiol Aktas nebuvo rastas dėl to, kad tam nebuvo tinkamo finansavimo. „Atsipirko su kaupu”, - sakė L. Mažylis, kurio nuomone, dokumentas nebuvo rastas, nes per daug nedrąsiai jo ieškota.

Vilniaus universiteto istorikui Alfredui Bumblauskui,

kuris iš pradžių nepatikėjo informacija apie radinį, profesorius atsakė citata iš Šventojo Rašto: „Tomai, Tu įtikėjai, nes pamatei. Palaiminti, kurie tiki nematę. Būk nuo šiol tikintis, nebūk netikintis”.

Žmona Aldona žurnalistams irgi sakė ne iš karto patikėjusi, kad vyras rado originalų dokumentą. „Aš galvojau, kad rado vokišką vertimą”, - sakė ponia Aldona.

Žmona pasakojo, kad vyras jau seniai kalbėjo apie tai, kad važiuos į Vokietiją. „Aš sakau: kur tu ten važiuoji? Jis gavo informacijos, kad ten septyni kilometrai yra lentynų. Galvoju: kaip tu ten? Bet jis sako: ten - susisteminta viskas. Taip ir buvo. Vokiška tvarka. Jis vokiečių kalbą puikiai moka”, - pasakojo ponia Aldona, kuri sako, kad vyrui domėjimasis dokumentais yra „visas gyvenimas”.

Žmonos nuomone, jam dokumentą padėjo surasti darbštumas, profesionalumas. Dukra pridūrė, kad be avantiūros ir polėkio nieko nebūtų pavykę, nes tai nėra jo pagrindinis darbas.

Vokietijos diplomatiniam archyve rastas Vasario 16-osios nutarimas yra Vokietijos nuosavybė, teigia ambasadorius Berlyne Deividas Matulionis, tačiau diplomatas sako jaučiantis vokiečių geranoriškumą kalbėtis dėl galimo šio dokumento perdavimo Lietuvai. Diplomatas kovo 30 d. pats susipažino su VDU profesoriaus Liudo Mažylio atrastais dokumentais Vokietijos užsienio reikalų ministerijos diplomatiniam archyve.

LR URM nuotr.

NATO VALSTYBIŲ ĮSIPAREIGOJIMAS DIDINTI IŠLAIDAS GYNYBAI – KAIP NIEKADA AKTUALUS DABARTINIŲ GRĖSMIŲ AKIVAIZDOJE

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius Briuselyje kovo 31 dieną vykusiame NATO valstybių narių užsienio reikalų ministrų susitikime pabrėžė gynybos stiprinimo svarbą Rusijos keliamų iššūkių akivaizdoje.

„Lietuvos įsipareigojimas jau kitais metais skirti daugiau kaip 2 proc. BVP gynybai yra tvirtas ir palaikomas visų politinių partijų“, – sakė L. Linkevičius.

Anot jo, patirtis rodo, kad nė viena NATO narė nėra apsaugota nuo kibernetinių išpuolių, dezinformacijos kampanijų ar karinio pobūdžio provokacijų, todėl turime daugiau investuoti į savo gynybą ir skirti deramą dėmesį mūsų pažeidžiamiausioms vietoms.

Ministras atkreipė dėmesį į agresyvią Rusijos veiklą Baltijos jūros regione: Kaliningrado srities militarizavimą, įskaitant branduolinį užtaisą galinčias nešti balistines raketas „Iskander“, ir šiais metais planuojamas prieš NATO nukreiptas plataus masto pratybas „Zapad“.

„Mūsų ligšiolinių pastangų sustiprinti NATO kolektyvinės gynybos ir atgrasymo pajė-

NATO valstybių narių užsienio reikalų ministrai Briuselyje kovo 31 d.

NATO nuotr.

gumus sėkmė priklauso nuo investicijų į karines pajėgas, kurios leistų pasiekti aukštą parengties, tvarumo ir sąveikos lygį“, – teigė L. Linkevičius.

Jis taip pat padėkojo pirmą kartą ministrų susitikime dalyvavusiam naujam JAV valstybės sekretoriui Rexui Tillersonui už pabrėžtą pasiryžimą stiprinti transatlantinį ryšį ir nepajudinamą JAV įsipareigojimą kolektyvinės gynybos principui.

Pasak ministro, JAV lyderės vaidmuo tolesnėje NATO adaptacijoje padėtų pasiekti ambicingų tikslų ir užtikrinti, kad Aljanso vadovavimo ir pajėgų struktūra geriausiai atitiktų šiandienos iššūkius.

Kartu L. Linkevičius pabrėžė būtinybę išlaikyti tvirtą euroatlantinės bendrijos vienybę ir kalbantis su Rusija siųsti vieningą žinią.

„Tebesitęsiančios agresijos prieš Ukrainą akivaizdoje

įprastas NATO ir Rusijos bendradarbiavimas lieka suspenduotas. Tačiau Varšuvoje vadovams nusprendus palikti atvirus komunikacijos kanalus, juos reikėtų išnaudoti reikalaujant Rusijos pasitraukti iš Ukrainos ir keliant pavojingos karinės veiklos šalia NATO šalių sienų klausimus“, – sakė ministras.

Briuselyje tą pačią dieną surengtas NATO ir Ukrainos komisijos susitikimas užsienio reikalų ministrų lygiu, skir-

tas saugumo padėčiai Rytų Ukrainoje, reformų pažangai ir tolesnei NATO paramai aptarti.

Jo metu L. Linkevičius pabrėžė, kad NATO turi padėti Ukrainai sustiprinti savo saugumą ir atsparumą Rusijos ardomajai veiklai. Tai prisidėtų prie palankios aplinkos politinėms ir ekonominėms reformoms šalyje atlikti. Anot ministro, tai ne Ukrainos konfliktas, tai Rusijos agresija prieš Ukrainą.

LR URM

L. LINKEVIČIUS VAŠINGTONE SUSITIKO SU JAV VALSTYBĖS SEKRETORIUMI

Kovo 28 dieną Vašingtone užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius kartu su Estijos užsienio reikalų ministru Svenu Mikseriu ir Latvijos užsienio reikalų ministru Edgaru Rinkevičiumi susitiko su JAV valstybės sekretoriumi Rexu Tillersonu.

Susitikimo metu Baltijos valstybių užsienio reikalų ministrai padėkojo JAV už nuoseklią paramą ir karinių pajėgų buvimą bei dar kartą patvirtino Lietuvos, Latvijos ir Estijos įsipareigojimus dėl 2 proc. išlaidų gynybai, dalyvavimui

tarptautinėje koalicijoje prieš terorizmą ir „Islamo valstybę“.

JAV valstybės sekretorius R. Tillersonas padėkojo už kokybinį Baltijos valstybių indėlį kovojant su tarptautiniu terorizmu ir pritarė Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrų išsakytai Šiaurės Atlanto aljanso ir transatlantinio bendradarbiavimo stiprinimo, Varšuvos viršūnių susitikimo sprendimų įgyvendinimo, kibernetinio, energetinio saugumo, strateginės komunikacijos ir ekonominių ryšių, taip pat Rusijos veiksmų pasienyje

stebėjimo svarbai.

Susitikimo metu taip pat buvo aptarta tarptautinės prekybos susitarimų (TTIP, Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės susitarimas) tema.

L. Linkevičius pabrėžė, kad JAV yra svarbiausias Lietuvos strateginis sąjungininkas Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoje. „Strateginės partnerystės ryšiai su JAV ir nuolatinis JAV buvimas Baltijos šalyse toliau išliks mūsų valstybių užsienio politikos prioritetu“, – sakė ministras.

L. Linkevičius pažymėjo, kad Lietuva pasirengusi toliau kartu su JAV dalyvauti

LIETUVA PAREIKALAVO STABDYTI ASTRAVO ATOMINĖS ELEKTRINĖS STATYBAS

Viena, kovo 31 d. (ELTA). Branduolinės saugos konvencijos (BSK) apžvalginiam susitikime Vienoje Lietuvos delegacija penktadienį dalyvavo Baltarusijos nacionalinės ataskaitos pristatyme ir išreiškė didelį susirūpinimą dėl Astravo atominės elektrinės (AE) projekto grėsmių ir saugos problemų.

Atsižvelgdama į tai, kad Baltarusija jau daugelį metų plėtoja Astravo AE projektą pažeisdama Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) standartus ir BSK

nuostatas, Lietuva pareikalavo, kad Baltarusija stabdytų Astravo AE statybos darbus, įvertintų aikštelės tinkamumą remiantis TATENA reikalavimais, užbaigtų konsultacijas su kaimyninėmis šalimis, numatytų papildomas saugos priemones, kurios užtikrintų šiuolaikinių saugos reikalavimų įgyvendinimą (įvertintų Astravo AE konstrukcijų atsparumą sunkaus lėktuvo kritimui, atliktų AE projekto rizikų ir atsparumo vertinimo testus). Lietuvos delegacija pabrėžė žemą saugos kultūros lygį projektą įgyvendinančiose organizacijose, ką rodo Astravo AE statybų aikštelėje nuolat pasikartojantys incidentai.

Susitikime Lietuvos delegacija akcentavo, kad Baltarusija aikštelę AE statybai pasirinko nesilaikydama tarptautinių standartų: neįvertinusi branduolinio objekto keliamos rizikos tarpvalstybiniu mastu, nesikonsultuodama su artimiausia kaimyne Lietuva ir tik 40 km atstumu nuo Lietuvos sostinės Vilniaus. Pasak Užsienio reikalų ministerijos pranešimo, Lietuva dar kartą paragino Baltarusiją pasikviesti visos apimties TATENA SEED misiją, kuri apimtų visus aikštelės vertinimo ir pasirinkimo bei poveikio aplinkai vertinimo modulius.

Iš kairės: Estijos užsienio reikalų ministras Sven Mikser, Latvijos užsienio reikalų ministras Edgar Rinkevičius, JAV valstybės sekretorius Rex Tillerson ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

LR URM nuotr.

LR URM

ŠV. KAZIMIERO ŠVENTĖ – MALDOS UŽ PASAULIO LIETUVIUS DIENA

Kovo 5-ąją dieną Londono lietuvių šv. Kazimiero parapija šventę parapijos globėjo šv. Kazimiero šventę ir meldėsi už pasaulio lietuvius.

Šventėje dalyvavo Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovada prelatas Edmundas Putrimas. Prieš ketverius metus prelato iniciatyva, palaikius Lietuvos vyskupams, per šv. Kazimiero šventę buvo pradėta minėti maldos už pasaulio lietuvius diena. Šv. Mišios buvo transliuojamos per lietuvišką Marijos radiją.

Londono lietuvių šv. Kazimiero bažnyčia parapijos šventę savo globėjo dieną jau tradiciškai švenčia iškilmingomis šv. Mišiomis ir bendruomeniniu renginiu po šv. Mišių, padėkojant, parodant dėmesį parapijos grupelėms ir visiems savanoriams. Šiais metais organizuojant Londono lietuvių šv. Kazimiero parapijos šventę savanorių buvo pasiūlyta prisiminti ne tik šv. Kazimierą, bet ir kitus su Lietuva susijusius šventuosius ar palaimintuosius. Šventės akcentu pasirinkome

Šv. Mišios Londono lietuvių šv. Kazimiero bažnyčioje.

Organizatorių nuotr.

„Kviesdamas jus melstis vieniems už kitus, noriu atkreipti Jūsų dėmesį į garbingąjį arkivyskupą Teofilijų Matulionį, kurio metus šiemet paskelbė Lietuvos vyskupai. Jis, keliaudamas per išeivijos lietuvių, ragino savo tautiečius neapleisti bažnyčios, artintis prie sakramentų, tam ruošti vaikus, išlaikyti savo tautybę ir rūpintis tautos reikalais. Mus, lietuvius, visais laikais prasmingai jungia istorinė

sumanymai ir bendros pastangos, kad visose lietuvių ir lietuvių kilmės kartose gilintume savo krikščioniškos ir tautinės tapatybės patirtį, stiprintume laisvos Lietuvos valstybės gyvenimą bei pilietiškumą ir pareigą pajusti savo bendruomeniškumą”.

Po šventųjų Mišių gretimoje Šv. Jono Krikštytojo parapijos salėje rinkomės šventei. Tradiciškai žemaičiai, aukštaičiai, sūduviai ir

šeimos (Santuokos, Tėvystės, Sužadėtuvių kursų vadovai ir dalyviai) pristatė šv. Rapolo Kalnausko kelią, pavaizduodami jo gyvenimo istoriją nuo katorgos iki vienuolystės. Administracijos ir finansų komiteto komanda, pristatydamą palaimintąjį Jurgį Matulaitį, tapo kompiuterinio žaidimo *Karas ir taika* žaidėjais, kovojančiais su legendiniu kariu *Romiečiams 12, 21*, kurio nenugali netgi stipriausi kariai. Jo ginklas – skydas, ant kurio auksinėmis raidėmis išraižyti žodžiai: *Blogi mugalėk gerumu. Alfa* kurso ir šlovintojų komanda pakeitė savo ampluą ir tapo aktorais, parodydami šv. Faustinos nurodymus dailininkui Eugenijui Kazimierovskiui. Katechetai ir Žodžio liturgijos su vaikais vadovai vaizdiniais pristatė garbingojo Teofiliaus Matulionio gyvenimo pavyzdį, ragindami ir mus būti uoliais, sąžiningais, atsakingais, nuolankiais ir drąsiais.

Po pasirodymų visus į liaudiškų dainų iš šokių sukūrį įsuko Lietuvių bendruomenės folkloro ansamblis „Saduto”.

Meldėmės, šventėme, džiaugėmės bendruomeniškumu, suvokdami, kad ir mes visi, ir Lietuvoje gyvenantys, ir visame pasaulyje išsibarstę esame vienos, galinčios užauginti šventuosius, tautos vaikai. Mus vienija ta pati kalba, tas pats tikėjimo paveldas.

Dėkojame prelatui Edmundui Putrimui už apilankymą ir bendrą maldą.

Kun. Petras Tverijonas, Londono lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčia

Londono lietuvių šv. Kazimiero parapijos šventės metu prisimintas ne tik šv. Kazimieras, bet ir kiti susiję su Lietuva šventieji ir palaimintieji.

Organizatorių nuotr.

Kristaus, mūsų Viešpatie, karūną. Karūnos vainiką sudarė *šventųjų puokštė* – šešios karūnos dalys ir juostos nurodė šešis Lietuvos ir susijusius su Lietuva šventuosius ar palaimintuosius: šv. Kazimierą, šv. Juozapatą, šv. Rapolą Kalinauską, pal. Jurgį Matulaitį, šv. Faustina ir garbingąjį Teofilijų Matulionį. Šventieji ir palaimintieji yra mums sektini gyvenimo pavyzdžiai ir užtarėjai pas Dievą. Tikėjimo išpažinime kiekvieną sekmadienį sakome: „Tikiu šventųjų bendravimą...”

Šv. Mišias aukojo prelatas Edmundas Putrimas kalbėjo:

atmintis. Liepos 17-ąją paminėsime lakūnų Dariaus ir Girėno atminimo dieną. Prieš 84 metus jie pradėjo savo istorinį atlantinį skrydį iš Čikagos per Niujorką, skrido virš Jungtinės Karalystės link Lietuvos. Lietuvos Respublikos Seimas yra paskelbęs tą dieną Pasaulio lietuvių vienybės dieną, kviečiančia susivienyti po visą pasaulį išsibarsčiusius lietuvius. Mūsų iškilių lakūnų lietuviškas ryžtas, kūrybingas darbas ir darbščios pastangos visiems laikams tapo lietuvių pasaulyje jungtim su tėvyne Lietuva. Dabar mums vėl ypač reikalingi vienijantys

dzūkai rungtyniavo, kas skaniau, gražiau ir gausiau paruoš vaišių stalus. Parapijos grupelės tęsė Lietuvos šventųjų ir palaimintųjų temą. Visos parapijoje esančios grupės, susiskirsčiusios į šešias komandas, kūrybingai ir su humoru pristatė po vieną iš šešių šv. Mišiose akcentuotų šventųjų.

Bažnyčios tvarkdarių ir Svetainės komanda įtikino, kad Šv. Kazimieras mylėjo trispalvę ir nešiojo džinsus. Maldos grupė, piligrimai ir choristai užtraukė savo sukurtą giesmę apie šv. Juozapatą *Už vieningus Viešpaties namus*. Parapijos

Smagi šeštadienio popietė vaikams ir jų tėveliams. Balandžio 15 d. 13 val., Lituanica Shopping Center (2 aukštas), London E6 6LA. Labdaros ir paramos fondas „Vyrų fondas” kviečia vaikus ir jų tėvelius į smagią popietę, kurioje supažindins su knygomis „Giminės kronika” ir „Tolimoji karalystė”, o vaikai turės galimybę smagiai ir kūrybiškai praleisti laiką marginant margučius bei ruošiantis Vėlykoms. Visi atvykę dalyvaus loterijoje, kurioje galės laimėti 3 puodelius, sukurtus menininkių Jūratės Rekevičiūtės bei Monikos Dmitrijevaitės. Renginį organizuoja knygynas „Knygnešys”. Renginys nemokamas.

Pirmoji Atvelykio šventė Aberdyne. Balandžio 23 d. 13 val., Woodside Fountain Centre, Marquis Road, Aberdeen AB24 2QY.

Išsamesnė informacija: renginį organizuoja Lietuvių asociacijos Škotijoje Aberdyno filialas. Šventės programoje: margučių marginimas ir ride-nimas, piešinių konkursai, batutas vaikams, tėvėlių kampelis prie kavos puodelio, suneštiniai užkandžiai bendram stalui, estafetės vaikams, tėveliams ir kita.

Maldos pusryčiai Lietuvos ambasadoje Londone su arkivyskupu metropolitu Gintaru Grušu. Balandžio 29 d. 10 val. Tradicinis renginys, skirtas pabūti drauge, taip pat padėti tiems, kuriems reikalinga pagalba. Šiemet parama bus renkama Vaikų dienos centrui Ginkūnuose. Renginio prelegentas – Lietuvos arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas. Renginį organizuoja Lietuvos ambasada Jungtinėje Karalystėje kartu su Londono lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčia, Lietuvių krikščionių bažnyčia Londone, Jungtinės Karalystės lietuvių bendruomenė (JKLB) ir įmone „Lituanica Retail Ltd”. Daugiau informacijos paskelb-sime netrukus.

Lėlių spektaklis vaikams ir visai šeimai „Lietuviška pasaka apie tris seseris”. Balandžio 29 d. 16.30 val. - balandžio 30., 16 val., Matthews Yard Theatre, 1FF.

Išsamesnė informacija: spektaklį organizuoja Lituanistinė etnokultūros ir dramos mokykla „Bitė” ir šeimos teatras „Lino lėlės”. Spektaklis skirtas vaikams nuo 2,5 metų.

LR ambasada JK inf.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

MUGĖ

Pagal 1970 metais išleistą Lietuvių kalbos žodyno VII tomą, mugė yra „didelis turgus, prekymetis“, „paskutinis turgus prieš Užgavėnes“. Tačiau pagal tradiciją ši mugė dar yra vadinama Kaziuko muge. Prieš jai prasidedant, Klivlando Šv. Kaziero šventovėje 10:00 val. r. klebonas kunigas Joseph Bacevice aukojo šv. Mišias, kuriose dalyvavo nemažai Klivlando lietuvių skautijos.

Pagal išankstinį skelbimą, ši, jau 62-oji, mugė vyko nuo 11:00 val. r. iki 1:00 val. po.p., Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje. Ją punctualiai atidarė vyr. skn. Virginija Juodišiūtė-Rubinski, pasveikindama ir kviesdama susirinkusius žmones pasivašinti gardžiu maistu, pasmagurianti skanumynais, kartu primin-

Skautai ir skautės dainuoja „Mano Tėvynė“.

A.V.Matulionio nuotr.

dama, kad tik su jų pagalba Klivlando skautija susilauks labai reikiamos finansinės paramos. Scenoje sustojusi daugiau nei 40 skautų ir skau-

čių grupė, diriguojant vyr. skn. V. Juodišiūtei-Rubinski, padainavo „Mano Tėvynė“ ir „Traukinys“.

Autoriaus nuomone, mu-

gėje galėjo lengvai susėsti daugiau nei 200 žmonių. Joje dalyvavo ne tik įvairaus amžiaus skautų vienetų nariai – nuo jauniausių iki pensininkų – bet ir jų tėvai, giminės, draugai, amerikiečiai ir lietuviai. Kiekvienas jų galėjo laisvai apžiūrėti rankdarbiais apkrautus stalus, viliojančius ką nors įsigyti ir taip įvertinti skautų pastangas ir talentus. Nebuvo užmirštas ir šiltas maistas, kava ir skanėstai. Vyko ir loterija. Ir visa tai buvo Klivlando skautijos labui. Vienintelis mugės trūkumas buvo jos trukmė – tik dvi valandos. Tai atrodė kažkaip skubota. Rengėjai, kurie įdėjo tiek daug darbo darydami rankdarbius, paruošdami salę ir t.t., patys neturėjo progos tinkamai pasidžiaugti ir pasididžiuoti gražiais savo darbo vaisiais. O didžiutis tikrai buvo kuo ir jiems priklauso nuoširdi padėka.

Algirdas V.Matulionis

Gudynas perdavė Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės sveikinimą fondui jubiliejaus proga.

Vizito metu taip pat surengti Lietuvos užsienio reikalų ministro susitikimai su Čikagos užsienio reikalų taryba (Chicago Council on Global Affairs) bei pirmojo istorijoje Rotary klubo „Rotary/One“ nariais. Juose ministras kalbėjo apie dabartinės geopolitinės situacijos regione aktualijas, NATO, Europos Sąjungos svarbiausius darbotvarkių klausimus. Ministras davė interviu ir didžiausio JAV visuomeninio radijo „WBEZ Chicago“ laidos „Worldview“ tiesioginėje transliacijoje.

LR URM

ČIKAGA, IL

Lietuvių Fondo 54-asis narių suvažiavimas vyks 2017 m. gegužės 6 d. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Registracija prasidės 8:00 val. r. Suvažiavimo pradžia – 10:00 val. r. Maloniai kviečiame dalyvauti. Daugiau informacijos rasite tinklalapyje www.lietuviufondas.org

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS
PAMALDŲ TVARKA

(Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia, 6812 South Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629)
Asmeninės išpažintys kiekvieną šeštadienį 3:00-3:45 val. v.

Balandžio 9 d.
VERBŲ SEKMADIENIS
9:30 val. r. Šv. Mišios (anglų kalba)

11:00 val. r. Šv. Mišios (lietuvių kalba)

Balandžio 13 d.
DIDYSIS KETVIRTADIENIS
5:00 val. v. Paskutinės vakarienės Mišios

Balandžio 14 d.
GERASIS PENKTADIENIS
5:00 val. v. Kristaus Kančios pamaldos

Balandžio 15 d.
DIDYSIS ŠEŠTADIENIS
5:00 val. v. Velyknaktis, Šv. Mišios

Balandžio 16 d.
VELYKŲ SEKMADIENIS
7 val. r. Prisikėlimo šv. Mišios (lietuvių kalba)

9:30 val. r. šv. Mišios (anglų kalba)
11:00 val. r. šv. Mišios (lietuvių kalba).

„Dirvos“ inf.

Linksmos skautės prižiūri suvenyrų stalą.

A.V.Matulionio nuotr.

SUSITIKIMAS SU LIETUVIŲ BENDRUOMENE
ČIKAGOJE

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius kovo 23–26 dienomis su darbo vizitu lankėsi Čikagoje, kur susitiko su miesto politine ir verslo bendruomenėmis, lietuvių diasporos atstovais.

Kovo 25 d. ministras lankėsi Čikagos jaunimo centre, kur susitiko su ten įsikūrusios lituanistinės mokyklos mokiniais, mokytojais, mokinių tėvais. L. Linkevičius mokiniams papasakojo apie Lietuvos nueitą kelią nuo nepriklausomybės atkūrimo iki šių dienų, akcentuodamas svarbiausius valstybės pasiekimus – įstojimą į NATO bei Europos Sąjungą, kalbėjo apie Lietuvos ir JAV partnerystės svarbą bei didelės Amerikos lietuvių bendruomenės vaidmenį palaikant šiuos santykius, užtikrinant, jog Lietuvos interesai būtų nuolat primenami Jungtinių Valstijų politikos veikėjams.

Po susitikimo su mokyklos bendruomene užsienio

reikalų ministras apžiūrėjo Jaunimo centre įsikūrusio Lituanistikos tyrimo ir studijų centro sukauptus gausius archyvus, tarp jų ir Lietuvos diplomatinės istoriją liudijančius konsulato Čikagoje bei jame dirbusių konsulų dokumentus. L. Linkevičius informavo centro vadovybę, jog kuriamas Lietuvos diplomatinės muziejus ir kvietė palaikyti ryšius, bendradarbiauti.

Vėliau generaliniame konsulate Čikagoje surengtas susitikimas ir pokalbis su miesto lietuvių jaunimu, jame diskutuota apie pasaulio aktualijas, transatlantinių santykių svarbą. Ministras klausė jaunimo nuomonės apie JAV politines, socialines ir ekonomines aktualijas, kvietė juos būti aktyviais, pabrėžė, jog naujos, drąsios idėjos, kaip prisidėti prie Lietuvos valstybės ir jos gerovės kūrimo, yra visuomet laukiamos.

L. Linkevičius pasveikino

į lietuviško filmo „Meistras ir Tatjana“ Europos Sąjungos filmų festivalyje Čikagoje premjerą susirinkusius kino mylėtojus bei po filmo peržiūros atidarė jo herojaus fotografo Vito Luckaus nuotraukų parodą, pristatytą generaliniame konsulate Čikagoje. Didelio dėmesio sulaukusiuose Lietuvos kultūrą bei meną pristatančiuose renginiuose taip pat dalyvavo filmo režisierė Giedrė Žickytė ir V. Luckaus žmona Tatjana Luckienė-Aldag.

Kovo 26 d. ministro delegacija apsilankė Pasaulio lietuvių centre, kur dalyvavo Šv. Mišiose Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje bei Vydūno jaunimo fondo 65-mečio išskilmėse. Sveikindamas šventės svečius ministras kvietė ir toliau puoselėti lietuviškas vertybes, ugdyti jaunosios kartos pilietiškumą. Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Marijus

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAIPALDARĖ JAV BENDROVĖS
LIETUVIŲ UŽSIEIO REIKALŲ TARYBA

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

IŠ ŠIRDIES Į ŠIRDĮ

Vytautas Matulionis

Šiaulių berniukų ir jaunuolių choro „Dagilėlis“ koncertas, 2017.03.17., Cleveland State University Waetjen Auditorium. Dirigentas Remigijus Adomaitis, akompaniatorė pianistė Daiva Šulcaitė. Chore 37 asmenys: 15 sopranų, 10 altų, 6 pirmieji tenorai-baritonai, 6 antrieji tenorai-bosai. Programoje 14 dainų-giesmių. Koncerto rengėjai: Cleveland State University Center for International Services and Programs, „Exultate“ choras ir Lietuvos konsulas. Koncerto trukmė – pusantros valandos. Salėje koncertu gerėjosi maždaug 400 klausytojų.

Pakilią vakaro nuotaiką, kuri neblėso net ir po koncerto, „Dagilėlis“ įžiebė smagia įžangine Nijolės Sinkevičiūtės daina „Ta ta to“, kurioje balsams pritarė ir liaudies instrumentai. Žemesnieji choro balsai gražiai prisistatė lyriškai skriejančia Vytauto Kernagio daina „Baltas paukštis“, o Galinos Savinienės „Lietuva“ atsiskleidė lyg dailus, švelnus aukštu ir žemu balsu pokalbis ar duetas. Latvių kompozitoriaus Erikso Ešenvaldso „Stars“ viliojo klausytojus į erdvę, į planetas ir žvaigždes, visaton. Dainos nuotaika buvo tiesiog antgamtinė ir tai nebuvo tik dainininkų nuopelnas. Šioje dainoje buvo panaudotas retai girdimas instrumentas – „stiklainių armonika“ („glass harmonica“). Kiekvienas atlikėjas turėjo po stiklainį, kuriuo buvo „grojama“ braukiant jo briauną sudrėkintais pirštais. Įspūdis buvo netikėtinas, užburiantis, lyg klausytum paslaptingos „planetų muzikos“ („music of the spheres“). (Šį instrumentą sėkmingai panaudojo ir italų kompozitorius Gaetano Donizetti operoje „Lucia di Lammermoor“, Lucijos pamišimo scenoje.) Lėtai plaukianti, liuliuojanti Laimio Vilkončiaus „Gimtinė“ pažėrė aibę galimybių soprano ir altams. Jie ne tik dainavo, bet dainuojamus žodžius glamonėjo jausmingu garsu.

Sekančios trys, labai skirtingų nuotaikų, dainos buvo nelengvas iššūkis žemiems balsams, kurio jie nepabūgo. Gerai žinomoje „Hello, Dolly“ (muz. Jerry Herman) dainininkai scenoje pasirodė vienmarškiniai, kepurėti, su petnešomis. Jų judėsiai buvo darnūs, o balsai sodriai švelnūs, žaismingai šelmiški ir... grakštūs! „The Chariot Spiritual“ (Donald Moore) dainininkams buvo dar kietesnis riešutas. Norėjosi gilesnio, mažiau „nuglūdinto“, atviresnio jausmo. Šių dainų trikampio viršūnė buvo Benjamino Gorbulskio „Mano gimtinė“. Sklidina gilaus jausmo ir meilės savo kraštui, ji buvo atlikta be priekaištų.

„Ave Maria“ (Gulio Caccini), kaip ir dera, skambėjo pamaldžiai, nuolankiai ir, jei žmogui įmanoma įsivaizduoti, dangiškai. Tai buvo lyg lėtai ir tyliai plaukianti, sielą pakylėjanti *bel canto* upė skambioje renesanso koplyčioje. Scenoje dainininkai stovėjo vienoje eilėje, su mirksinčiomis žvakutėmis rankose. Įspūdis jaudinantis. Balsiniai paini, greita ir garsi Laimio Vilkončiaus „Dėl tos dainos“ davė chorisams gražią progą paklajoti jos klaidinančio ritmo labirinte ir jame nepasiklysti. Jie tai atliko stebinančiai lengvai, su pavydėtinu pasitikėjimu savo muzikiniais įgūdžiais. To paties kompozitoriaus džiū-

Choras „Dagilėlis“ kovo 19 d Šv. Kazimiero šventovėje giedojo per šv. Mišias. Kairėje – choro dirigentas ir meno vadovas Remigijus Adomaitis.

A.V.Matulionio nuotr.

gaujanti „Žmonės ant kalnų“ buvo dar įdomesnė. Jos tikroviškai skambantys aidų efektai klausytojams buvo maloni, stebinanti staigmena. Tai buvo viena iš geriausiai pavykusių šio aukšto lygio koncerto dainų. Remigijaus Šileikos kūrinys „Juokas“ visiškai atspindėjo jo pavadinimą. Ši daina buvo raiškaus judėsio ir puikiai atkurtu, žmogiškų garsų kupinas aruodas. Čia buvo atviro juoko, prislopinto kikenimo, šnabždesio, kvatojimo, niurnėjimo, mikčiojimo ir t. t. Šia „liga“ greit užsikrėtė ir jai neatsparūs klausytojai, savo dėkingumą atlikėjams išreiškdami garsiais plojimais.

Dar vienas (be „Hello, Dolly“ ir „The Chariot Spiritual“) Amerikos kultūrai skirtas kūrinys buvo giesmė „Praise His Holy Name“ (muz. Keith Hampton). Ji, kaip ir abi ankstesnės, buvo atlikta anglų kalba, bet su tamburino ir judesio intarpais. Paskutinė

programos daina buvo mėgiama, jaunatvišku ryžtu virpanti, džiugesiu žėruojanti Vytauto Kernagio „Mūsų dienos kaip šventė“, į kurią įsijungti buvo kviečiami ir klausytojai, bet tokių drasuolių atsirado nedaug. Gražios dainos išsiilgusiems klausytojams neatlaidžiai prašant „Dagilėlis“ pridėjo dar porą kūrinių. Viename iš jų dainavimo visai nebuvo. Jis susidėjo grynai iš rankų pliauškėjimo ant kelių, šlaunų, krūtinės, veido, pečių. Visa tai buvo atlikta labai tiksliai, dideliu greičiu, nepasimetant painaus ritmo vingiuose. Tai buvo didžiausia, dar niekad negirdėta, koncerto staigmena – „rankų daina“ *a cappella*. Visoms dainoms puikiai akompanavo pianistė Daiva Šulcaitė. Jos indėlis į šį koncertą buvo didelis, švarus, svarbus, rūpestingas ir jautrus kiekvienos dainos reikmėms. Koncerte atliktose dainose buvo daug kiekvienai dainai ir lankstiems atlikėjams pritaikyto judesio. Gaila, kad programoje nebuvo paminėtas choreografas, atsakingas už šią įdomią programos dalį. Negalima praleisti ir neįvardinto pranešėjo, kuris puikia anglų kalba glaustai pristatė kiekvieną dainą.

Neabejotina, kad „Dagilėlis“ yra drausmingas, profesionalaus lygio muzikinis vienetas, kurio turtinę įgimtą muzikinį talentą uoliai ir kruopščiai puoselėja jo dirigentas ir meno vadovas Remigijus Adomaitis. Dainininkų dėmesys ir nedvejojantis paklusnumas net ir jautriausiems dirigento mostams yra didelė jo sėkmės dalis. Dainų žodžių įsisavinimas ir juose glūdinčių prasmų atskleidimas gražiu ir atitinkamu garsu yra pavyzdinis. Savo tikslo atlikėjai siekia vieningai. Jų pastangų vaisius yra įtikinantis ir labai muzikalus. Iš visų balsų savo grožiu išsiskiria sopranai. Jie tvirti intonacijose, auksu spindintys aukstose, lengvai pasiekiamose ir išlaikomose natose ir net galingi, kur reikia. Šis koncertas buvo atviras atlikėjų ir klausytojų širdžių bendravimas. Įsivaizduojamoji ketvirtoji siena tarp scenos ir salės buvo sėkmingai nugriauta. Gausūs klausytojai lieka nuoširdžiai dėkingi „Dagilėliui“, nuskaidrinusiam niūrų žiemos vakarą. Didelės rengėjų pastangos rengiant šį koncertą neapvylė.

RIMANTO DICHAVIČIAUS FOTOGRAFIJOS PARODA LIETUVOS AMBASADOJE MADRIDE

2017 metų kovo 23 dieną Lietuvos Respublikos ambasadoje Madride buvo atidaryta Rimanto Dichavičiaus dokumentinės fotografijos paroda, kurią lydėjo rinkinio „Laisvės paženklinėti“ pristatymas ir susitikimas su autoriumi.

III tomų rinkinyje-fotalbume „Laisvės paženklinėti“ fotomenininkas, dailininkas ir leidėjas, Valstybinės premijos laureatas Rimantas Dichavičius sukaupė enciklopedijos formos informaciją

apie žmones, kurie kūrė valstybės simboliką. „Tai – mūsų laiko gyvi liudijimai, nuspalvinti tų dienų išgyvenimais ir išsakyti gyvybiškai būtina, išraiškinga menine kalba ir forma... kurie natūraliai įsiliesio, įgaudo į mūsų kasdieninį gyvenimą ir lydi nuo pirmųjų mūsų valstybingumo dienų ir valandų“, pasakojo R. Dichavičius.

Lietuvos kultūros taryba ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerija

„Dagilėlis“ „Waetjen Auditorium“ scenoje.

A.V.Matulionio nuotr.

LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO ŠIMTMEČIUI
PAMINĖTI BUS KURIAMA 12 NAUJŲ FILMŲ

Vėliavos.

LR KM nuotr.

Lietuvos kino centras parems 12 kino projektų, skirtų Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui. Bendra jiems skirta suma – 999 tūkst. 388 eurų, rašoma pranešime spaudai.

Konkurse galėjo dalyvauti ilgametražio vaidybinio, dokumentinio, televizinės meninės dokumentikos bei trumpametražio animacinio filmų projektai. Iš viso konkursui pateikta 20 paraiškų, kurias apsvarstę Kino tarybos nariai finansavimą rekomendavo skirti šiems kino projektams:

- „Švelnūs kariai“ (gamintojas VšĮ „Moonmakers“). Tai dokumentinis režisierės Marijos Stonytės filmas apie moteriškumo susitikimą su kieta kareiviška regula ir moters atsidūrimą tradiciškai vyriškoje profesijoje.

- „L komanda“ (gamintojas VšĮ „360 laipsnių filmai“). Filmu režisierius Andrius Lekavičius dokumentiniame filme ketina papasakoti apie pirmąjį Lietuvos specialiosios paskirties būrį, 1991–1992 metais tapusį atkuriamos Lietuvos kariuomenės elitu.
- „Naujoji Baltijos banga“ (gamintojas UAB „Ultra Nominum“). Tai dokumentinis režisieriaus Audriaus Stonio ir režisierės iš Latvijos Kristinės Briedės bendras filmas skirtas poetinės dokumentikos pradininkams ir jų ypatingos kino kalbos susiformavimui sovietmetyje.
- „Kelionės į Lietuvą“ (gamintojas UAB „Ultra Nominum“). Dokumentiniame režisierės Ramunės Rakauskaitės filme bus nos-

talgiškai ir šmaikščiai pasakojama apie pirmąsias Amerikos lietuvių akistatas su sovietine Lietuva, užfiksuotas mėgėjiško kino juostose, fotografijose ar prisiminimuose.

- „Tas žodis – Lituanie“ (gamintojas VšĮ „Ketvirta versija“). Dokumentinio režisierės Martinos Jablonskytės-Gelucevičienės filmo idėja – iliustratyviai nupasakoti Lietuvos delegacijos vaidmenį Paryžiaus taikos konferencijos metu 1919 metais.
- „Greimas. Varžtų sistema“ (gamintojas VšĮ „Filmų KOPA“). Šiame dokumentiniame režisieriaus Sauliaus Beržinio filme bus pasakojama apie pasaulinio garso mokslininką ir intelektualą Algirdą Julijų Greimą, kurio 100 metų gimimo metinės sueis 2018 metais.

- „Purpurinis rūkas“ (gamintojas VšĮ „Studija 2“). Tai režisieriaus Raimundo Banionio vaidybinis filmas apie dramatišką pagrindinio veikėjo istoriją pokario Lietuvoje. Filme vystoma tikros ir skaudžios savo žmogiškumu persmelkiančios kaltės ir atgailos tema.
- „Corcovado Borealis“ (gamintojas VšĮ „Čiobreliai“). Šiame režisieriaus Karolio Kaupinio vaidybiniame filme bus pasakojama apie tarpukario geografijos profesorių ir jo pastangas įtikinti šalies vyriausybę kuo greičiau sukurti atsarginę valstybę užjūryje taip tikintis išgelbėti šalį nuo pražūties.
- „Angelų takais“ (gamintojas „Okta“). Tai trumpametražis animacinis režisierės Kristinos Buožytės virtualiosios realybės projektas, kuriame skambant M. K. Čiurlionio muzikai žiūrovas bus perkeltas į autoriaus paveikslų trimatę erdvę.
- „Šviesa“ (gamintojas „Doctor Anima“). Animaciniame trumpametražiame režisieriaus Gedimino Šiaulio filme simboliniais vaizdais bus nupasakojamas gimtojo žodžio kelias – knygnešių pasiaukojimas, trėmimų į Sibirą banga bei kova už nepriklausomybę.
- „Nijolė. Antanas. Lietuva“ (gamintojas VšĮ „Just a moment“). Tai dokumentinis režisierių Maria Cecilia Reyes ir Sandro Bozzolo filmas apie lietuvių kilmės filosofą, matematiką ir politiką Antaną Mockų ir jo motiną, menininkę Nijolę Šivicką ir jų išgyvenimus atvykus į Lietuvą.

- „Europos parkas. Pradžia“ (prod. VšĮ „Dokumentika“). Režisierius Algirdas Tarvydas televizinės meninės dokumentikos filme, pasitelkdamas archyvinius kadrus ketina papasakoti, kioje politinėje atmosferoje buvo dedami „Europos parko“ įkūrimo pamatai.

Pateikti projektai buvo vertinami atsižvelgiant į programos prioritetus: Lietuvos valstybinio ir kultūrinio gyvenimo tradicijos atvėrimas šiuolaikinei Lietuvos visuomenei, visų pirma – vaikams ir jaunimui, šios tradicijos kaip neatskiriamos dabarties gyvenimo dalies interpretavimas; Lietuvos, jos istorijos, šių dienų tautos ir valstybės gyvenimo pristatymas pasauliui, kūrybiškos Lietuvos ir pasaulio sąveikos skatinimas; Lietuvos gyventojų ir išeivijos telkimas šiuolaikinės Lietuvos valstybės stiprinimui ir jos paveldo išsaugojimui.

Lietuvos kino centras valstybės atkūrimo šimtmečio konkursą rengia nuo 2015 metų pabaigos. Pirmajame etape buvo paremtos 15 filmų idėjos, antrame – 15 kino projektų parengiamiesiems darbams. Keturi kino projektai – „Naujoji Baltijos banga“, „Šviesa“, „Angelų takais“, „Tas žodis – Lituanie“ – konkurse dalyvauja nuo pirmojo etapo.

Lietuvos kino centras planuoja skelbti papildomą Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtų filmų gamybos darbų projektų valstybinio finansavimo konkursą, paraiškos bus priimamos nuo gegužės 15 iki gegužės 31 d.

LRT

ĮTEIKTI G. PETKEVIČAITĖS-BITĖS ATMINIMO MEDALIAI

Panevėžyje šeštą kartą įteikti rašytojos, visuomenės veikėjos Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliai „Tarnaukite Lietuvai“.

Seimo valdybos įsteigtas Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medalis „Tarnaukite Lietuvai“ skiriamas už pozityvias idėjas, skatinančias visuomenės

pilietiškumą, filantropinę veiklą, savanorystę, jaunų žmonių saviraišką. Šiemet iš šešiasdešimties kandidatų nominuota šešiolika.

„Pirmiausia mes norėjome

pagerbti ne taip žinomus visuomenei tas biteles ir bitinėlius, kurie nematomi neša tautos kultūros, istorijai medų, palikimą,” – sakė vertinimo komisijos pirmininkas Stasys Kašauskas.

Tarp apdovanotųjų Jurbarko kultūros centro vadovė Danutė Samienė, Lietuvos nacionalinio muziejaus darbuotoja Aistė Petrauskienė, asociacijos „Talka tėviškei“ pirmininkas Sigitas Juozas Marčiukaitis ir daugelis kitų.

„Pagal savo prisiimtus įsipareigojimus nuo 19 metų jaučiau, jaučiu ir neprašiau jokios malonės finansinės. Iš savo atlyginimo, atlikau daug iniciatyvų”, – kalbėjo asociacijos „Talka tėviškei“ pirmininkas prof. S. J. Marčiukaitis.

„Norėtusi pasidalinti su visais savo skautais, orga-

nizacija, kurioje tūkstančiai savanorių, kurie ugdo jaunąją kartą”, – teigė Šiaulių Gegužių progimnazijos istorijos mokytojas ir skautų vadovas Sergejus Staponkus.

„Tai yra visam mano kraštui, Šventosios upei, pakrantėm, Butėnų kaimui, Svėdasams, Anykščiams, visiems mūsų žmonėms tiems žmonėms, tarp kurių aš gyvenu, kurie man padeda”, – sakė Anykščių A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus darbuotojas Raimondas Guobis.

Nuo 2011-ųjų atminimo medaliais jau apdovanota šimtas žmonių.

LRT

G. Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliai „Tarnaukite Lietuvai”.

LRT nuotr.

Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis dalyvavo Gabrielės Petkevičaitės-Bitės vardo apdovanojimų „Tarnaukite Lietuvai” šventėje.

Seimo kanceliarijos / Dž.G.Barysaitės nuotr.

RENGINIŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 21 d. sekmadienį, 12 val., kviečiame į Klivlando lietuvių darželių gegužinę prie ežero East Park patalpoje.

Rengia Klivlando kultūrinių darželių valdyba

BIRŽELIO 11 d., sekmadienį, 2:00 val. po p. – Ekumeninės pamaldos už nuo sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus. Taip pat už 1941 m. birželio 13-14 d. trėmimų į Sibirą aukas. Minėjimas vyks Šv. Kazimiero bažnyčioje. Visi yra kviečiami vienyti su estais ir latviais šią dieną. Po to bus vaišės.

Rengia Klivlando baltiečių komitetas

JAUNŲJŲ VOKALISTŲ KONKURSAI LIETUVOJE

Iš kairės: Kristina Petrauskas, Svaja Skučienė, Milda Baronaitė, Eglė Šlimaitė Vincės Jonuškaitės-Zaunienės konkurso dalyvės.

Martyno Aleksos nuotr.

Prieš 20 metų – 1997-aisiais – pirmoji Lietuvių Fondo vardinė Stasio ir Elenos Barų premija geriausiam Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (LMTA) dainininkui tenorui, atrinktam konkurso būdu, buvo įteikta LMTA studentui Edgarui Montvidui (Prudkauskui). Per tą laiką šio konkurso laimėtojai

spėjo išgarsėti ne tik Lietuvos, bet ir užsienio operos scenose. Tai tokie šiandien žinomi dainininkai kaip minėtas E. Montvidas, Kostas Smoriginas, Tadas Girininkas, Eugenijus Chrebtovas, Merūnas Vitulskis, Edgaras Davidovičius. Kasmet konkursas pateikia naujų vardų, į kuriuos verta atkreipti dėmesį.

Šių metų Dainininkų (tenorų) konkursas LMTA garbės daktaro Stasio Baro premijai laimėti vyko kovo 17 d. Konkurse dalyvavo 5 tenorai: Laimonas Bendaravičius, Eimantas Bešėnas, Juozas Janužas, Juris Jope ir Karolis Kašiuba. Pasak LMTA Dainavimo katedros vedėjos prof. Astos Krikščiūnaitės,

PAVASARIS

Vytautas Matulionis

*Pakrantėj sutvisko auksinės purienos,
Iš maurų jau stiebias liauni ajerai,
Po vargingos kelionės į tėviškę grįžę,
Klampioj pelkėje klega išalkę garniai.*

*Žalsvoje migloje skęsta medžių viršūnės,
Droviai skleidžiasi lipnūs, drėgni pumpurai,
Apsigaube baltai, lyg tos dvasios klajūnės,
Šypsos obelių rausvaskruosčiai veidai.*

*Rieškučiomis svaido smaiškščias strėles saulė,
Į apnuogintą bundančios žemės krūtinę,
Žada ateitį giedrią mieguistam pasauliui.
Pilna meilės, darnos ir vilties begalinės.*

*Paslaptingi garsai erdvėje viešpatauja.
Jie svaigina jausmus ir painioja mintį.
O sielos gilumoj siautulyš nesiliauja
Viliojės atvirai tuos jausmus išpažinti.*

*Gi žmogus, į svajonių glamones patekęs,
Gaivalingoms vilionėms atsispirti negali.
Į burtų vylingas žabangas įklimpęs,
Jis klajoja po nuostabių pasakų šalį.*

tai nemažas skaičius vieno balso tipo konkursui, mat jame gali dalyvauti tik LMTA studentai. Konkurso dalyvius vertino: prof. Juozas Antanavičius, vertinimo komisijos pirmininkas, ir nariai: prof. Virgilijus Noreika, kultūros viceministras doc. Deividas Staponkus, doc. Algirdas Janutas, solistas Arūnas Malikėnas ir koordinatore Irina Martos. LMTA Šių metų Dainininkų (tenorų) konkurso garbės daktaro Stasio Baro premija įteikta Juozui Janužui. Lietuvių Fondas sveikina jaunąjį dainininką ir linki jam kūrybinės sėkmės.

Tuo pat metu vyko ir 18-asis Vincės Jonuškaitės-Zaunienės konkursas dainininkėms, kuriame dalyvavo 18 vokalistų. Per dvi konkursų dienas 23 jaunieji dainininkai atliko per 100 kūrinių! Konkurse dalyvavo ir Kristina Petrauskaitė, buvusi Detroit (MI) gyventoja, šiuo metu besimokanti Lietuvoje. Renginius vainikavo abiejų konkursų laureatų koncertas, vykęs kovo 18 d. LMTA Didžiojoje salėje.

LF informacija

„DIRVAI” AUKOJO:

M.Gatautis, Clev. Hts, OH.....	300
B.Pautienis, Richmond Hts, OH	100
R.Veitas, Milton, MA.....	65
A.Bacevice, Avon Lake, OH	45
A.Pintsch, W. Milford, NJ	45
N.Raila, Los Angeles, CA	25
V.Urbaitis, Mayfield Hts., OH.....	25
V.Tamulis, S. Euclid, OH	20
R.Gricius Burbank, CA	10
L.Karnitis, Columbus, OH	10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

VALDOVŲ RŪMUOSE EKSPONUOJAMI M. K. OGINSKIO GOBELENAI

Vilniuje, Valdovų rūmuose, eksponuojama dalelė šlovingos Oginskių giminės palikimo. Iš Lenkijos muziejų ir privačių kolekcininkų surinkti Mykolo Kazimiero Oginskio gobelenai, išausti didiko manufaktūroje Slanime, dabartinėje Baltarusijos teritorijoje, prieš 240 metų.

Mykolas Kazimieras Oginskis XVIII a. Slanime buvo įkūręs visą pramonės centrą. Viena iš veiklų – audimo manufaktūra, kurioje M. K. Oginskio meistrai audė kilimus, juostas ir gobelenus. Į Valdovų rūmus atvežta kolekcija, kurią M. K. Oginskis buvo užsakęs savo rezidencijai. Neįprastų spalvų iš lino ir šilko nuausti gobelenai vaizduoja antikinius personažus. Tiksliau, tai skulptūrų, esančių Versalyje, kopijos, tačiau padarytos originaliai – išaustos. Neįprastos ir gobelenų kolekcijos spalvos, vaizduojančios marmuro akmenį, nišų šešėlius.

Dievybių salės, kurioje kabojo gobelenai, kaip ir visos Oginskio rezidencijos Slanime šiandien nėra išlikę. Nors didiko valdymo metais ansamblis dėl čia įkurto teatro, mokyklos, spaustuvės ir audimo dirbtuvių buvo vadinamas Mūzų buveine.

Ekspozicijai Valdovų rūmuose gobelenus paskolino Vavelio karališkoji pilis, Varšuvos karališkosios pilies rinkinių fondas, kolekcininkai.

LR URM

LRT

ILGAMETĖ PAŽINTIS SU SEMIOTIKU ALGIRDU JULIUMI GREIMU LOTYNŲ AMERIKOJE

Konferencijoje dalyvavo tyrėjai ir semiotikai iš Italijos, Prancūzijos, Kolumbijos, Čilės, Brazilijos, diskutavo apie A. J. Greimo darbų tęstinumą.

LR URM nuotr.

Brazilijoje ir kitose Lotynų Amerikos šalyse yra žinomas vardas kaip Algirdas Julius Greimas, garsus lietuvių kilmės prancūzų mokslininkas, eseistas ir kultūrologas, Paryžiaus semiotikos mokyklos įkūrėjas.

Kovo mėnesio antrąją dekadą San Paulo katalikų universiteto iniciatyva, įsitraukiant ir Prancūzijos ir Lietuvos generaliniams konsulatams, buvo atidaryta paroda apie A. J. Greimo nuveiktus darbus bei kūrybą,

sąryšį su Brazilija, surengta savaitės trukmės konferencija, į kurią susirinko tyrėjai ir semiotikai iš Italijos, Prancūzijos, Kolumbijos, Čilės, Brazilijos, padiskutuoti apie A. J. Greimo darbų tęstinumą. Konferencijoje taip pat dalyvavo ilgametis A. J. Greimo mokinys ir E. Landovski.

Brazilijos visuomenė gali susipažinti plačiau apie A. J. Greimą portugalų kalba: www.greimas.com

LRT

